

Loimaan talouden kehitys ja investointikyky

Loimaan kaupunki
19.4.2024 Loppuraportti

Inspira

Sisältö

- 01 Yhteenvedo ja johtopäätökset**
- 02 Toimeksiannon tausta ja työn kuvaus**
- 03 Toimintaympäristön muutokset**
- 04 Loimaan kunnan talouden kehitys**
- 05 Skenaariotarkastelu**
- 06 Liitteet**

01 Yhteenveto ja johtopäätökset

Yhteenveto ja johtopäätökset

1. Loimaan kaupunki haluaa selvittää talouden pitkän aikavälin tilannekuvaa ja investointikykyä.

- Suurten uudistusten toteutus ja hankala suhdannetilanne leimaavat kuntasektorin tulevia vuosia. Sote-uudistuksen loppuunvienti (2023->) ja TE-uudistus (2025) ovat keskeiset lähivuosiin vaikuttavat uudistukset.
- Suhdanteessa korostuu julkisen sektorin alijäämäinen talous. Valtion alijäämä on vuositasolla noin 10 mrd. eur, hyvinvointialueet ovat noin 1 mrd. eur alijäämäisiä ja kuntien talouden ennakoitaan heikkenevän vuodesta 2024 eteenpäin noin 0,5-1,0 mrd. eur alijäämään (rahavirta).
- Inspira on toteuttanut Loimaan kaupungille talouden näkymiä ja tulevien vuosien investointikykyä kartoittavan selvitystyön. Työssä on laadittu kaupungin taloudesta 10 vuoden näkymä eri investointitasoilla. Kaupungilla ei ole ollut pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa.
- Työ on toteutettu maaliskuussa 2024.

2. Kaupungin taloustilanne kiristyy lähivuosina.

- Kaupungin vuosikate on ollut kohtuullisen hyvällä tasolla vuosina 2022-2023 (6,1 milj. euroa ja 7,9 milj. euroa). Kaupunki teki ylijäämää 3,1 milj. euroa vuonna 2023. Lainaa Loimaalla oli 25 milj. euroa ja lisäksi leasingvastuita 16 milj. euroa.
- Kaupunki suunnittelee huomattavia investointeja tulevina vuosina mm. uusiin päiväkoteihin ja keskustan koulu- ja liikuntahallikonaisuuteen, jotka vaikuttavat merkittävästi talouden kehitykseen lähivuosina. Lisäksi kaupunki-infrastruktuurin ylläpito vaatii isompia investointeja 10 vuoden sisällä.
- Haasteena on myös heikko, jopa negatiivinen väestökehitys, joka vaikuttaa verotulokertymään sekä valtionosuuksiin jatkossa. Asukasluku kasvoi tilapäisesti n. 20 asukkaalla ukrainalaisten johdosta, mutta tilastokeskus ennustaa Loimaan työikäisen väestön vähenevän n. 1 % vuodessa seuraavan 10 vuoden aikana.
- Kaupungin tulevat vuodet näyttävät talouden näkökulmasta haasteellisilta. Sote-uudistus leikkaa valtionosuuksia, investointilista on pitkä ja tehtävien vähentyessä menojen sopeuttaminen on jatkossa haasteellisempää. Lisäksi kaupunki omistaa haastavia, tyhjillään olevia kiinteistöjä, joiden alaskirjaaminen rasittaa tuloslaskelmaa lähivuosina. Riskinä on myös TE-uudistuksen kustannusten nousu lisääntyneitä valtionosuuksia korkeammiksi. Varsinais-Suomeen on syntymässä alueellinen TE-palveluratkaisu, jossa Loimaille tulee TE-lähipiste.

Yhteenveto ja johtopäätökset

3. Perusskenaariossa kaupungin taloudellinen asema heikkenee ennustejaksolla 2024-2033. Merkittävänä tekijänä on alenevasta väkiluvusta seuraava vero- ja valtionosuustuottojen lasku.

- Laaditussa perusskenaariossa investointeja toteutetaan keskimäärin 4-6 milj. eurolla vuodessa jaksolla 2024-2033. 10 vuoden jakson loppupäässä investointitarve on korkeimmillaan 6 milj. euron tasolla. Päiväkoti- ja kouluinvestointeja ei ole otettu huomioon perusskenaariossa.
- Kaupungin vuosikate ei riitä kattamaan perusskenaarion investointeja ennustekauden aikana. Vuosikate laskee yli 7 milj. eurosta vuonna 2023 noin 1,2 milj. euroon vuonna 2033. Rahoitustarve on yhteensä 40 milj. euroa ennustekauden aikana.
- Kaupungin talouden ennustetaan olevan alijäämäinen vuodesta 2026 ennustejakson loppuun saakka (vaihteluväli -0,2 milj. euroa - -3,3 milj. euroa). Taseessa on kertynyttä alijäämää vuoden 2033 lopussa noin -6,5 milj. euroa.
- Kaupungin käyttötaloutta rasittaa kustannustason nousu, rahoituskulujen nousu, sote-kiinteistöjen vuokratuottojen poistuminen sekä valtionosuuksien ja tuloverojen heikko kehitys.
- Kaupungin lainamäärä kasvaa vuoden 2023 lopun noin 25 milj. eurosta 40 milj. euroon vuoteen 2033 mennessä. Lisäksi kaupungilla oli vuoden 2023 lopussa leasingvastuita n. 16 milj. euroa. Vieraan pääoman määrä nousee talouden kantokyvyn kannalta liian korkeaksi 2030-luvulla, kun velkamäärä suhteutetaan vuosikatetasoon.
- **Talouden sopeutustarve on perusskenaariossa yht. n. 3 milj. euroa vuonna 2033.** Vuosittaista tehostustarvetta kertyy jo vuodesta 2026 eteenpäin, eli sopeutussuunnitelma on syytä laatia seuraavalle suunnitelmakaudelle.

4. Päiväkoti- ja kouluinvestoinnit lisäävät talouden sopeutustarvetta 0,5-4 milj. euroa perusskenaarioon verrattuna.

- Perusskenaarion investointitaso sisältää taloussuunnitelmakaudelle hyväksytyjä hankkeita vuosille 2024-2027 sekä kaupungin ylläpitäviä viemäriverkko-, kiinteistö- ja infrastruktuuri-investointeja. Loimaan kaupunki on selvittänyt perusinvestointien lisäksi mm. kahden päiväkodin rakentamista ja keskustan koulu- ja liikuntapaikkainvestointikokonaisuutta. Päiväkotien kustannusarvio on yhteensä n. 7 milj. euroa ja koulu- ja liikuntapaikkakokonaisuuden toteutuslaajuudesta riippuen 5,3-11,4 milj. euroa.
- Skenaarioissa 1-3 on tutkittu investointitasojen vaikutusta talouden kantokykyyn. Investointien toteuttaminen nostaa laajuudesta riippuen Loimaan lainamäärän 10 vuodessa 50-60 milj. euroon ja talouden sopeutustarpeen 3,5-7 milj. euroon. Investointitarkastelun suppeimpana tarkasteluna on pelkkä päiväkotien toteutus ja laajimpana päiväkodit sekä koulu- ja liikuntapaikkainvestointi 11,4 milj. euron laajuudessa.

Yhteenveto ja johtopäätökset

5. Suosittelemme laaja-alaisen taloutta vahvistavan toimenpideohjelman laadintaa sekä käytettävissä olevien muiden taloutta vahvistavien toimenpiteiden kartoitusta (esim. veronkorotukset).

- Kaupungin talous vaatii jo ilman ylimääräisiä investointeja sopeutusta, eikä se kestä ylimääräisiä toimintaympäristön shokkeja. Esimerkiksi korkojen lisä nousu markkinaennustetta korkeammalle tasolle (korkotaso +1 %-yksikköä vuonna 2026), tarkoittaisi korkokulujen kasvua ennustejakson aikana noin 3 milj. eurolla perusskenaarioon nähden (skenaario 5). Päiväkotij- ja kouluinvestoinnit kasvattavat lainatarvetta vähintään 10 milj. eurolla ja mahdollinen korkojen nousun vaikutus olisi kaupungin talouteen siten vielä voimakkaampi.
- Talouden toimenpideohjelmalla on syytä tarkastella laajasta näkökulmasta. Kun toimenpideohjelmalla laaditaan, niin mm. palveluverkko, tilakanta ja muu omaisuus on syytä käydä läpi, ja arvioida kuinka laajoja tehostavia toimia kaupungissa on mahdollista toteuttaa.
- Investointien talousvaikutusten ennakoiti helpottuu, kun investoinneista laaditaan pidemmän aikavälin investointisuunnitelma. Lisäksi väestökehitys on hyvä huomioida palveluverkkoinvestointien suunnittelussa: Alle 14-vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan 2-3 %:n vuosivauhtia seuraavan 10 vuoden aikana.
- Yhdistämällä tasapainotusohjelmaan esim. investointiohjelman karsiminen tai veronkorotukset, käyttötalouden tehostamispainetta saadaan maltillistettua.

6. 1 %-yksikön kunnallisveroprosentin korotus mahdollistaa korkeamman investointitason.

- Veroprosenttia nostamalla on mahdollista paikata alentunutta tuottokertymää. 1 %-yksikön kunnallisveron nosto tarkoittaa vuosikatteeseen 3-3,5 milj. euron vahvistusta ennustejaksolla. Veronkorotus mahdollistaa perusinvestointitason lisäksi päiväkotij-investoinnit (7 milj. euroa) ja laajimman kampusmallisen koulu- ja liikuntahalli-investoinnin (11,4 milj. euroa) tekemisen siten, että talous pysyy tasapainossa niin tuloslaskelmaa kuin lainanhoitokykyä tarkastellessa.
- Huomioitavaa on, että suomalaisten kuntien keskimääräinen vuosi-investointitaso on n. 940 euroa asukasta kohti. Loimaan asukasmäärällä ja 80 % toteumatasolla tämä tarkoittaisi n. 11,5 milj. euron vuosittaista investointitasoa. Tarkasteltuja investointiohjelmien vaihtoehtoja huomattavasti korkeammalla 11,5 milj. euron investointitasolla kaupungin tulos putoaa alijäämäiseksi huolimatta veronkorotuksista (Skenaario 4).

7. Pelkkä leikkaaminen ei kuitenkaan ole ratkaisu. Varsinkin pidemmällä aikavälillä kaupungin elinvoimaisuus edellyttää onnistuneita investointeja ja aktiivista tulevan pärjäämisen rakentamista.

- Tehostamistoimien ohella on olennaista luoda positiivinen ympäristö ja toimintaedellytykset investoinneille kaupungin elinvoiman ja vetovoiman kehittämiseksi sekä saada heikko/negatiivinen väestökehitys taittumaan. Lisäksi esimerkiksi TE-uudistuksen todellisiin kustannuksiin vaikuttaa alueen työllistämistehokkuus.

02 Toimeksiannon tausta ja työn kuvaus

Toimeksiannon tausta

Suomen julkinen talous ja kuntakenttä ovat merkittävien rakenteellisten ja taloudellisten muutosten keskellä. Kuntien ja kaupunkien talouden kantokyky ja tasapaino uhkaavat heikentyä selvästi vuoden 2024 aikana.

- Talouskehitykseen vaikuttavat mm. seuraavat tekijät:
 - Hyvinvointialueuudistuksen toteutuminen ja rahavirtojen kohdistaminen kunnilta hyvinvointialueille.
 - Investointitarpeiden ja rakennetun omaisuuden säilyminen kunnilla ja kaupungeilla (ei siirtoa alueille).
 - Korkea inflaatio, korkotaso sekä energian ja rakentamisen kustannukset.
 - Kustannustasoa nostavat palkkaratkaisut.
- Talouskehitys vaikuttaa myös kuntien ja kaupunkien mahdollisuuksiin toteuttaa taloutta vahvistavia toimia. Esim. kiinteistön myynti on muuttunut selvästi hankalammaksi, kun potentiaalisten rahoittajien pääomakustannukset ovat nousseet.
- Inspira on laatinut Loimaan kaupungille selvityksen talouden kantokyvystä ja suunniteltujen investointien vaikutuksesta kunnan talouteen keskipitkällä aikajänteellä (2024 – 2033). Selvityksessä on huomioitu mm. kaupungin suunnittelemat investoinnit, erinäiset herkkyystarkastelujen taloudelliset vaikutukset sekä kartoitettu mahdollisten taloutta vahvistavien toimien mittaluokkaa.

Työn kuvaus

Työtapa

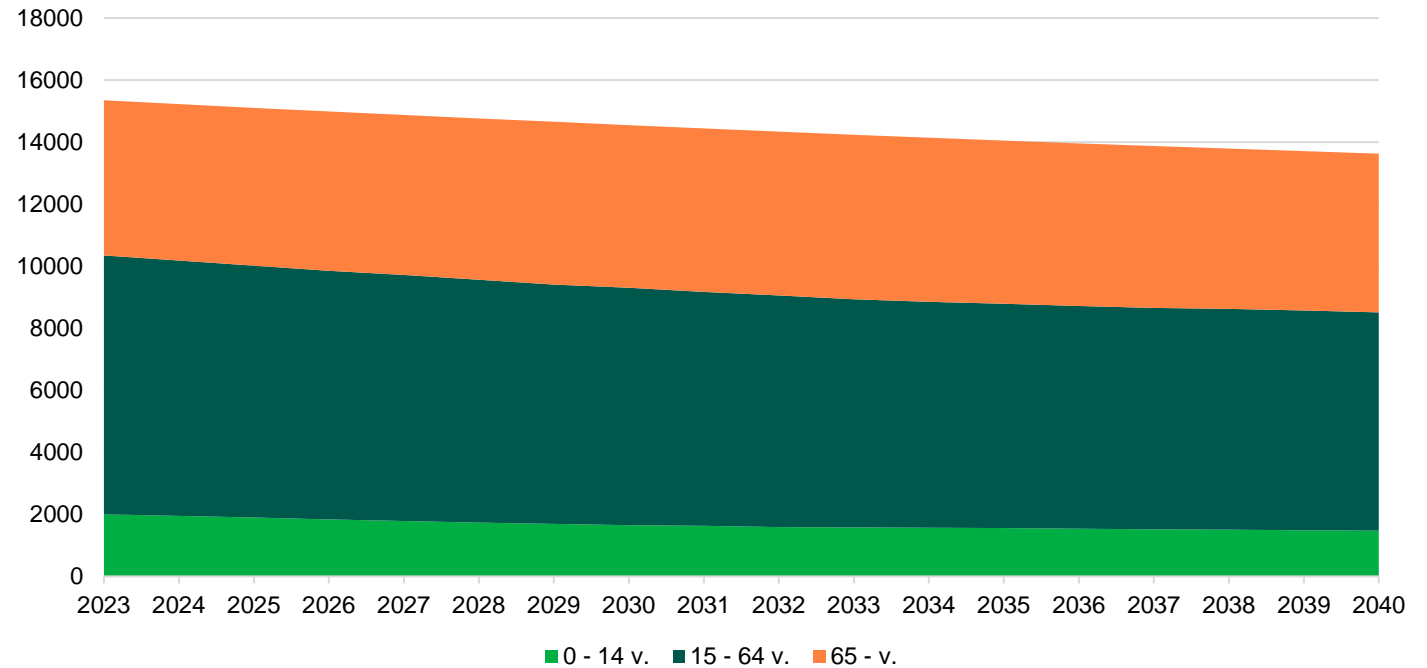
- Projektin alussa järjestettiin Loimaan kaupungin kanssa aloituskokous (26.3.2024), jossa kartoitettiin kunnan tavoitteet sekä selvityksessä tarvittavat lähtötiedot.
- Projektin edetessä on järjestetty tarkentavia välipalavereita kaupungin henkilöstön kanssa (5.4., 12.4. ja 19.4.) jotta kaupungin talouden kehityksen, sekä eri skenaarioiden vaikutusten arvioiminen on ollut mahdollista.
- Työn tulokset esitellään Loimaan kaupungin johtoryhmälle 23.4.2024.
- Selvityksessä laadittiin kaupungin talouden kehitys aina vuoteen 2033 saakka, sote-uudistuksen vaikutukset, kaupungin investointisuunnitelmat sekä muu toimintaympäristön muutos huomioiden. Lisäksi työssä on tarkasteltu erinäisten skenaarioiden vaikutuksia kaupungin talouden kantokykyyn.
 - TE-uudistuksen osalta Loimaa on mukana Turun työllisalueessa. Loimaalle on tulossa oma TE-aluepiste.
- Selvityksen lopputuloksena Inspira laati arvion kaupungin talouden kantokyvystä ja suositukset toimenpiteistä.

03 Toimintaympäristön muutokset

Tilastokeskus ennustaa Loimaan väestön vähenevän n. 1 % vuosivauhtia seuraavat vuosikymmenet

	Yhteensä	0 - 14 v.	15 - 64 v.	65 - v.
2023	15354	1996	8346	5012
2024	15226	1950	8234	5042
2025	15104	1899	8116	5089
2026	14987	1838	8011	5138
2027	14874	1777	7943	5154
2028	14765	1731	7826	5208
2029	14657	1692	7712	5253
2030	14549	1652	7656	5241
2031	14443	1631	7535	5277
2032	14342	1589	7467	5286
2033	14241	1580	7357	5304
2034	14145	1568	7279	5298
2035	14053	1551	7233	5269
2036	13962	1531	7189	5242
2037	13875	1513	7144	5218
2038	13790	1498	7122	5170
2039	13709	1484	7086	5139
2040	13629	1473	7041	5115

Väestön kehitys 2023-2040

- Ikäryhmistä yli 65-vuotiaat on ainoa, jonka ennustetaan kasvavan vuoteen 2040 mennessä (+100 asukasta).
- Työikäisen väestön (15-64-vuotiaat) ennustetaan vähenevän keskimäärin 1 % vuodessa.
- Lasten määrän (0-14-vuotiaat) ennustetaan vähenevän jopa 2-3 % vuodessa seuraavan 10 vuoden ajan ja n. 1 % vuodessa tämän jälkeen.
- Väestökehityksen näkymät on hyvä huomioida esimerkiksi koulu- ja päiväkotiverkkoa suunnitellessa.

Talouden kehitys ollut pitkään alavireistä: taantuma on vaivannut Suomea jo pari vuotta

KUNTARAOITUS: SUOMEN TALOUDEN ENNUSTE, MAALISKUU 2024

Määrän muutos, %		2023	2024e	2025e
Tarjonta	Bkt	-1,0	↓ -0,5	→ 2,0
	Tuonti	-7,4	→ -1,0	↑ 4,0
Kysyntä	Yksityinen kulutus	-1,0	→ 0,5	→ 1,3
	Julkinen kulutus	5,1	↑ -0,5	→ 0,5
	Investoinnit	-5,1	→ -1,5	↑ 4,0
	Vienti	-1,8	↓ -2,0	↑ 4,5
Muut ennusteet*	Työttömyysaste (15–74 v.)	7,3	↑ 8,0	↑ 7,5
	Kuluttajahintainflaatio	6,3	→ 2,0	→ 1,7

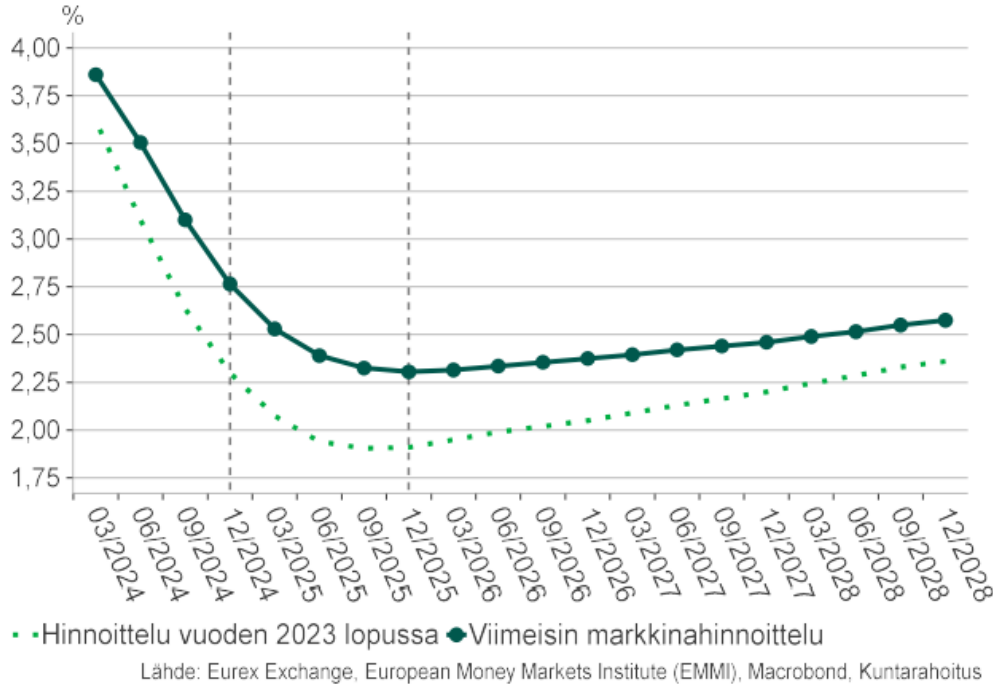
Nuolet: ennustetta ↑ nostettu ↓ laskettu → säilynyt ennallaan.

*Ennuste vuosikeskiarvoina. Lähde: Tilastokeskus, Kuntarahoitus

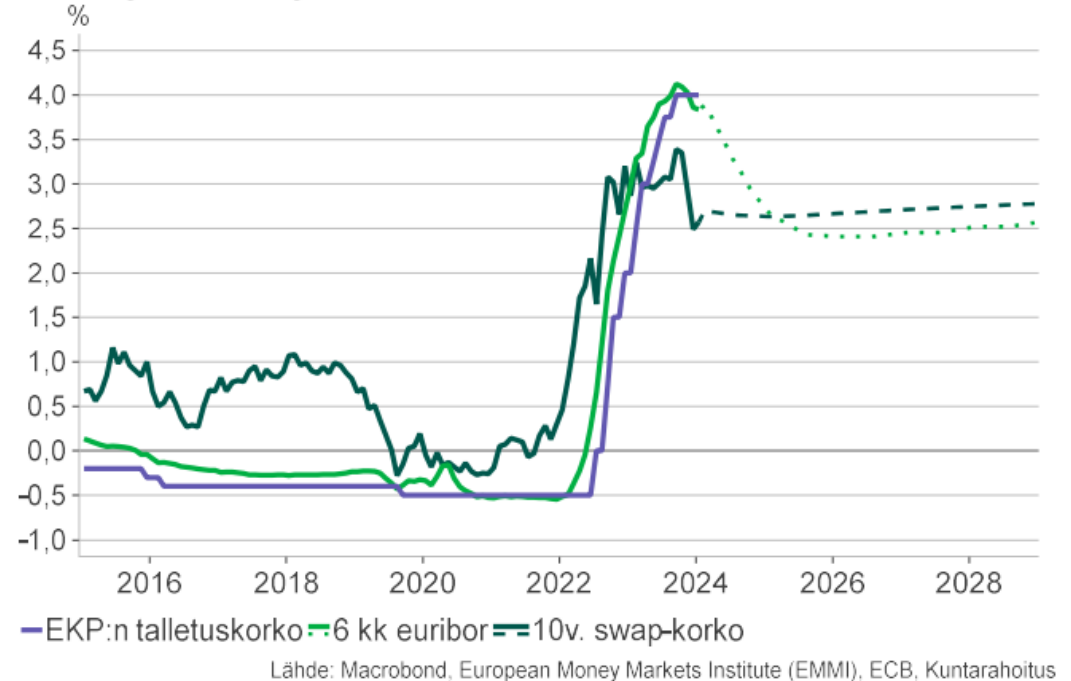
- Tuoreimpien tilinpitotietojen mukaan bruttokansantuote supistui vuonna 2023 1,0 prosenttia, mikä alitti jokseenkin kaikki talusennusteet.
 - Ennusteessa talous supistuu myös vuonna 2024 (-0,5 %) ja kasvaa tämän jälkeen 2 % vuonna 2025.
- Rahapolitiikan kiristykset ovat vaikuttaneet Suomen talouteen selvästi verrokkimaita enemmän.
 - Odotukset rahapolitiikan kevennyksistä ovat siirtyneet kesälle ja talletuskoron oletetaan laskevan vuoden loppuun mennessä noin 3 prosenttiin.
- Bkt-käyrää on painanut erityisesti rakennusalan lama (vaikutus noin 1 %). Suhdannepohjan ohittaminen rakennusallalla auttaisi vakauttamaan koko taloutta.

Markkinoiden koronlaskuodotukset maltillistuneet ja myös pidemmän aikavälin näkymä korkotasosta hieman noussut

Euribor 3kk, EUREX futuurihinnoittelu

Markkinoiden odotukset (9.2.2024) euroalueen korkojen kehityksestä seuraavan 5v. aikana

VM:n sote-siirtolaskelma on päivitetty marraskuussa 2023

Siirtyvät erät, milj. €	Marraskuu 2023 lopullinen laskelma
Siirtyvät sote- ja pela-kustannukset	21 884
Verotuskustannusten alenema	64
Siirtyvillä tuloilla katettavat kustannukset yhteensä	21 948
-Kuntien peruspalvelujen valtionosuus	5 361
-Kunnallisvero	13 241
-Yhteisövero	902
-Veromenetysten korvaus	1 944
Siirtyvät tulot	21 447
Erotus (valtionosuuden lisäsiirto)	501
Siirtyvät tulot yhteensä	21 948

Valtionosuuden
lisäsiirto on n. +89
euroa/asukas

Vaikutus Loimaan
kaupunkiin n. 1,37
milj. euroa

Hallituksen kehysriihen uusia linjauksia (16.4.2024) ei ole huomioitu laskelmissa

Kuntakenttä vahvistuu vuositasolla 130 milj. eurolla

Vaikutus koko kuntakenttään, milj. €	
Normien purkaminen oletettuun kustannussäästöön perustuen	75
Ammatillisen koulutuksen kuntien rahoitusosuuden pienennys	57
Maksuttomien oppimateriaalien rajaus (toinen aste)	6
Työttömyysturvan muutokset	-4
Yhteisvaikutus	134

Kokonaisvaikutus on n. +24 euroa/asukas

Vaikutus Loimaan kaupunkiin n. 370 tuhatta euroa (alustava arvio asukaslukuun perustuvalla jakaumalla)

04 Loimaan kaupungin talouden kehitys

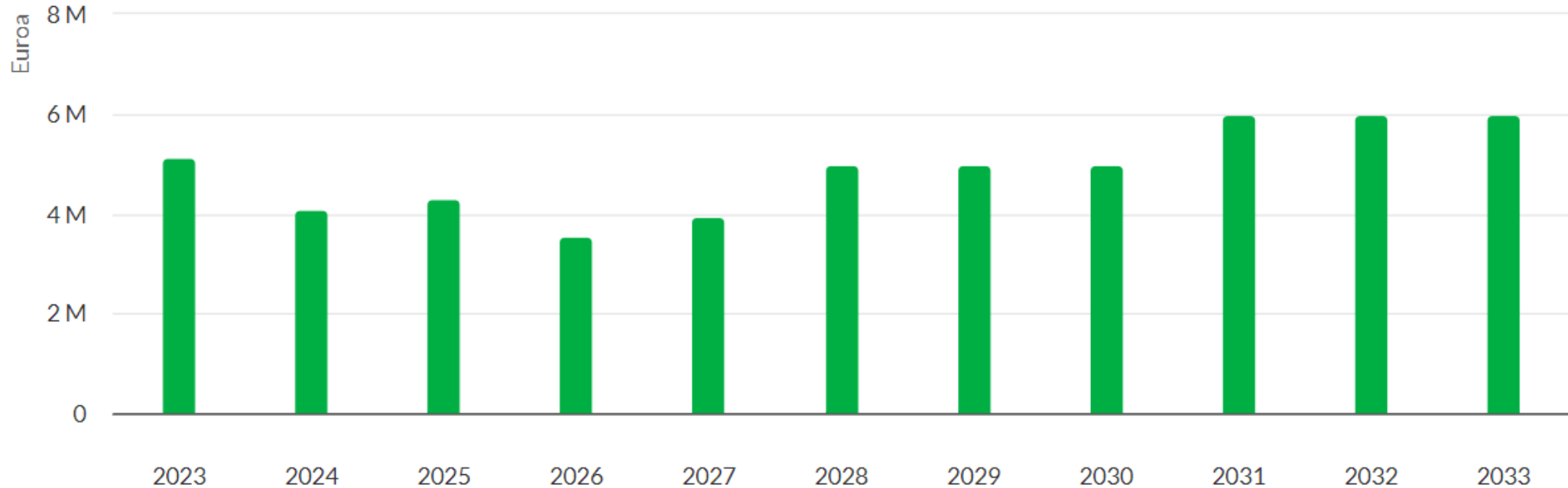
Kehitysennusteen laadinnan työtap

Olemme laatineet tässä selvityksessä talouden kehitysennusteen Loimaan kaupungille vuosille 2024-2032. Talousennusteen laadinta on tapahtunut yhteistyössä kaupungin edustajien kanssa.

Perusskenaario

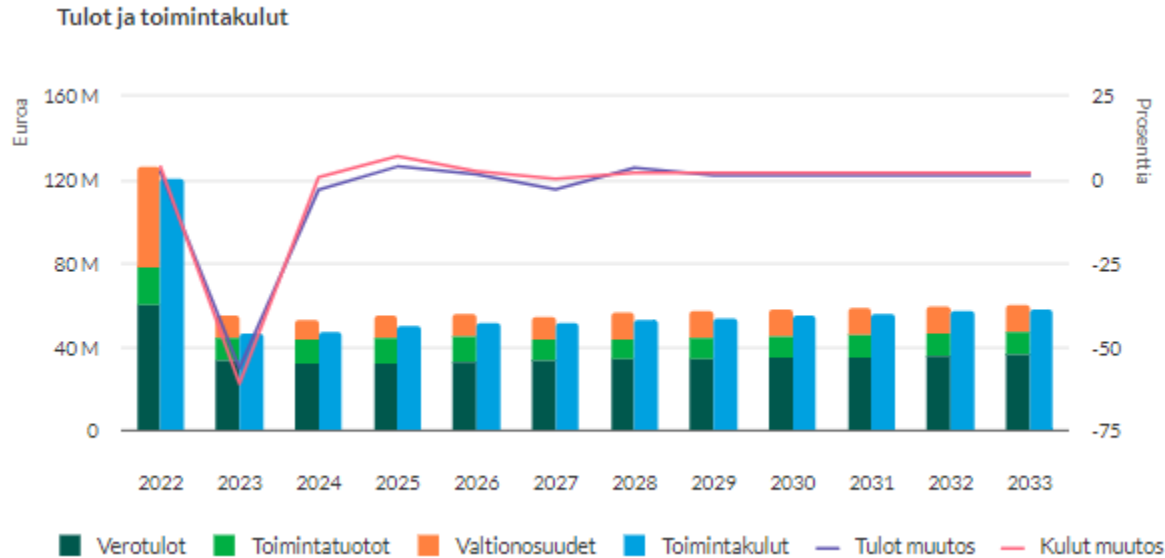
- Ennusteen pohjana toimii Loimaan kaupungin toimittama tilinpäätös 2023, talousarvio 2024, taloussuunnitelma 2025-2026 ja investointiohjelma 2024-2027.
- Keskustelujen mukaisesti talousarvion lukuihin on tehty seuraavat Loimaan kaupungin tarkentamat muutokset:
 - Toimintatuotoissa ja –kuluissa vuodesta 2026 eteenpäin 2,0 % inflaatio.
 - Toimintatuottoja lisätty 400 tuhatta euroa vuodesta 2024 eteenpäin ja toimintakuluja lisätty 800 tuhatta vuodesta 2024 eteenpäin perustuen talousarviomuutoksiin 4.3.2024.
 - 500 tuhannen euron maahanmuuttolisäys poistuu toimintatuotoista vuodesta 2027 eteenpäin.
 - Sote-uudistuksen myötä hyvinvointialueelle vuokrattavat sote- ja pela-kiinteistöt yhtiöitetään vuoteen 2026 mennessä. Taloussuunnitelmasta on vähennetty hva-tilojen tuottoja 2,3 milj. euroa ja kuluja 0,89 milj. euroa vuodesta 2027 eteenpäin perustuen vuoden 2023 toteumaan. Taloussuunnitelmassa on jo huomioituna 0,3 milj. euron tuottojen vähentyminen tyhjilleen jäävistä sote-kiinteistöistä vuonna 2026.
 - Tyhjiä kiinteistöjä alaskirjataan taseesta 550 tuhannella eurolla vuosina 2024-2025. Kiinteistöistä poistuu ylläpitokuluja 375 tuhatta euroa vuodessa.
 - TE-uudistuksen vaikutus on oikaistu toimintakuluissa ja valtionosuusrahoituksessa. Oletuksena on, että järjestämisen kulut vastaavat viimeisimmän 2/2024 valtionosuuslaskelman rahoitusosuutta.
 - Valtionosuudet 2024-2027 on arvioitu Kuntaliiton viimeisimmän 2/2024 ennusteen mukaan. Vuoden 2027 jälkeen 1 % kasvu (leikattu 1 % vuosikehitys johtuu pienenevästä väestöstä, joka laskee valtionosuuksia ja näin ollen normaali 2 % inflaatiokehitys johtaisi todennäköisesti liian korkeisiin ennustelukuihin). Sote-vähennysten lisäosa poistuu vuonna 2028, mikä lisää valtionosuustuottoja arviolta 630 tuhatta euroa.
 - Korkokustannukset on ennustettu markkinakorkoennusteiden mukaisesti.
 - Verotulotiedot pohjautuvat Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoon 2024-2027. Vuodesta 2028 eteenpäin kunnallisverotulojen kasvua on valtionosuuksien tapaan leikattu 1 %:n vuosikasvuun. Muiden verotulojen oletetaan kehittyvän 2 % inflaatiiovauhtia vuodesta 2028 eteenpäin.
 - Investoinnit ovat investointiohjelman 2024-2027 mukaiset. Vuosina 2028-2030 investointitaso on n. 5 milj. euroa ja vuosina 2031-2033 n. 6 milj. euroa. **Erillisellä skenaariotarkastelulla on tarkasteltu päiväkotij- ja kouluinvestointien vaikutusta kaupungin talouteen.**

Investoinnit ajalle 2023-2033

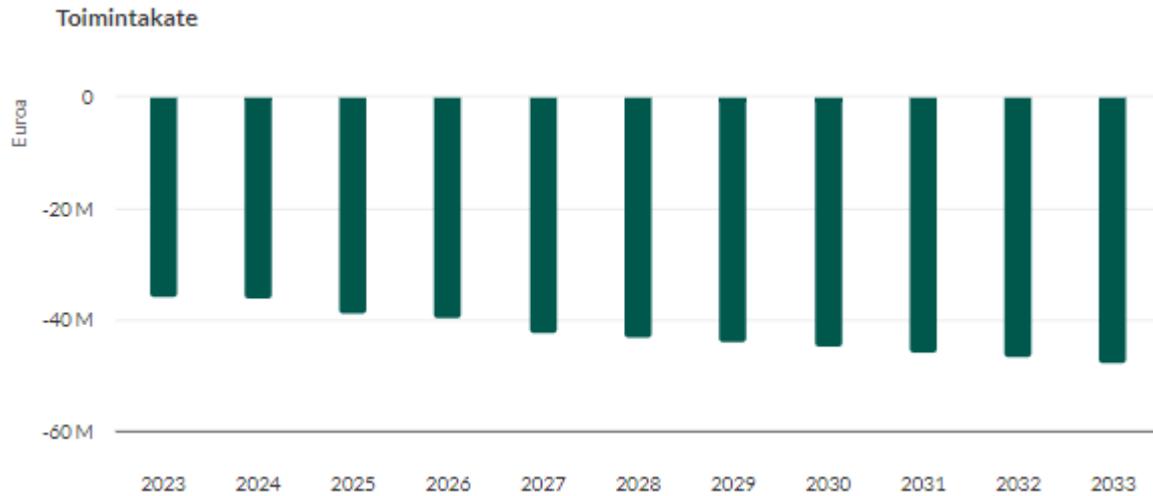
- Talousarvion mukainen investointitaso vuosille 2024-2027 on n. 3-4,5 milj. euroa vuodessa.
- Vuosina 2028-2030 kaupungin arvioima perusinvestointitarve on n 5 milj. euroa vuodessa ja vuosina 2031-2033 n. 6 milj. euroa vuodessa. Investointitasoon sisältyy mm. viemäriverkkojen saneeraustöitä ja isompia investointeja kaupunki-infrastruktuuriin.
- **Huom, perusskenaario ei sisällä päiväkotii- koulu- ja liikuntahalli-investointeja, joiden vaikutusta kaupungin talouteen on tutkittu erillisillä skenaarioilla.**

Kulturakenteen muutos näkyy vuonna 2023

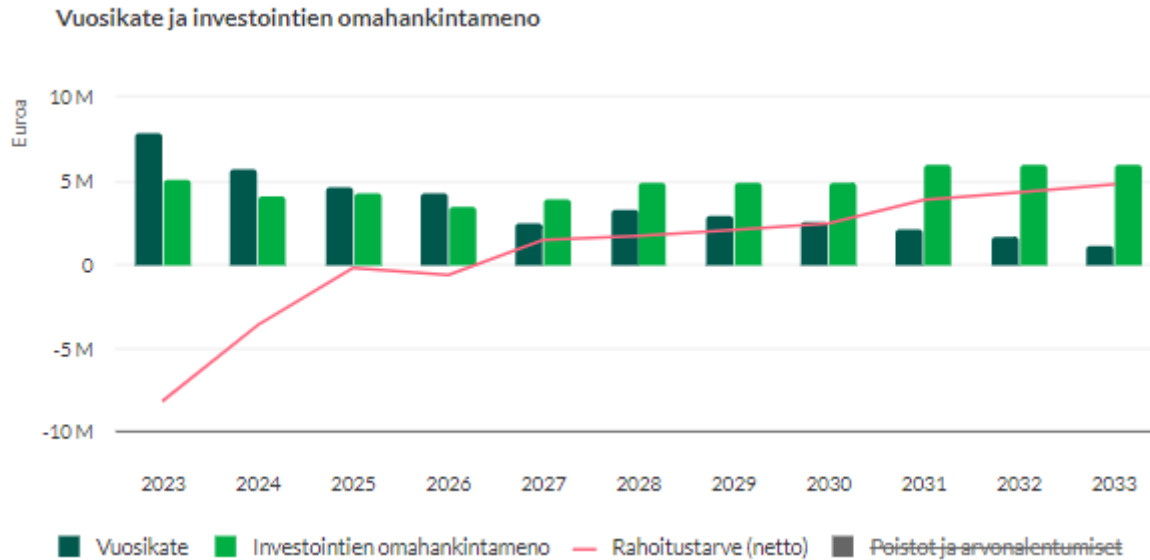
- Sote-uudistuksen myötä sekä tuotto-, että kulturakenne muuttui merkittävästi vuonna 2023.
 - Sote-siirtojen myötä tulot laskivat noin 56 % ja toimintakulut noin 60 % edelliseen vuoteen verrattuna.
- Ennustekauden ensimmäisinä vuosina mm. palkkakulujen nousu ja yleinen kustannusten nousu tuottoja nopeammin heikentää Loimaan tilannetta. Vuonna 2025 toteutettavan TE-uudistuksen oletetaan nostavan valtionosuustuottoja ja toimintakustannuksia samassa määrin.
- Vuonna 2027 sote-kiinteistöjen tuotot ja kulut poistuvat emokunnan käyttötaloudesta aiheuttaen 1,5 milj. euron negatiivisen vaikutuksen. Lisäksi 500 tuhannen euron maahanmuuttolisäyksen odotetaan poistuvan tuotoista 2027. Vuonna 2028 sote-vähennysten lisäosa poistuu, mikä vahvistaa tuottoapuolta 630 tuhannella eurolla.
- Väkiluvun vähenemisestä johtuen tuottojen odotetaan 2030-luvulle tultaessa kasvavan 1,3 %:n vuosivauhtia, kun kustannukset noudattavat arvioitua inflaatiovauhtia 2 %/v.

Toimintakate laskee ennustekauden ajan

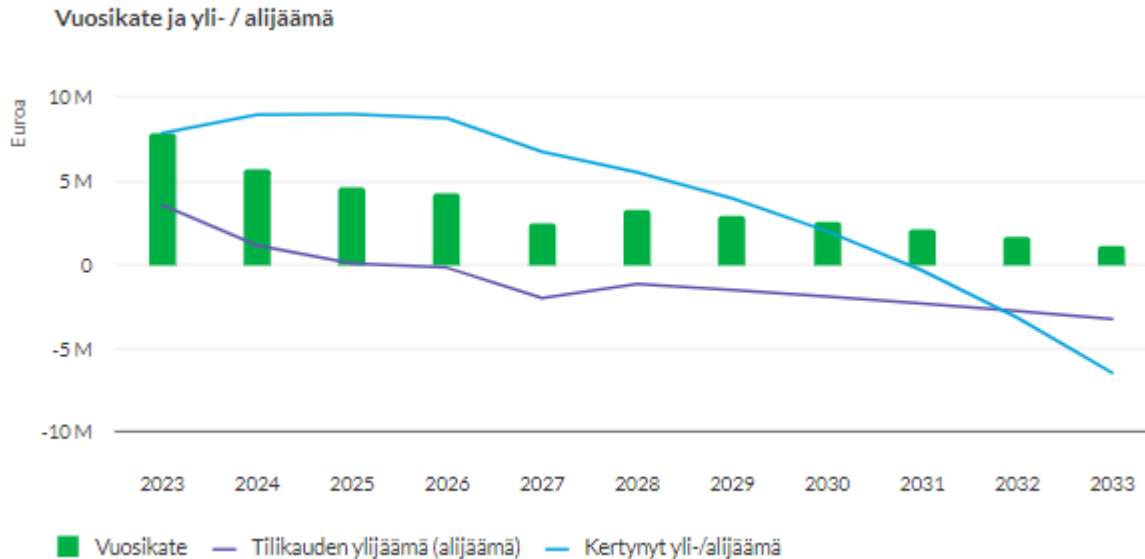
- Toimintakate pienenee vuoden 2023 -35 milj. eurosta ennustejakson loppuun saakka keskimäärin noin 3 % vuodessa. Vuonna 2032 toimintakate on -47 milj. euroa.
- Vuoden 2026 ja 2027 välillä heikkeneminen on voimakkainta, kun toimintakate alenee lähes 7 %.

Vuosikate ei riitä kattamaan nettoinvestointeja ennustekaudella

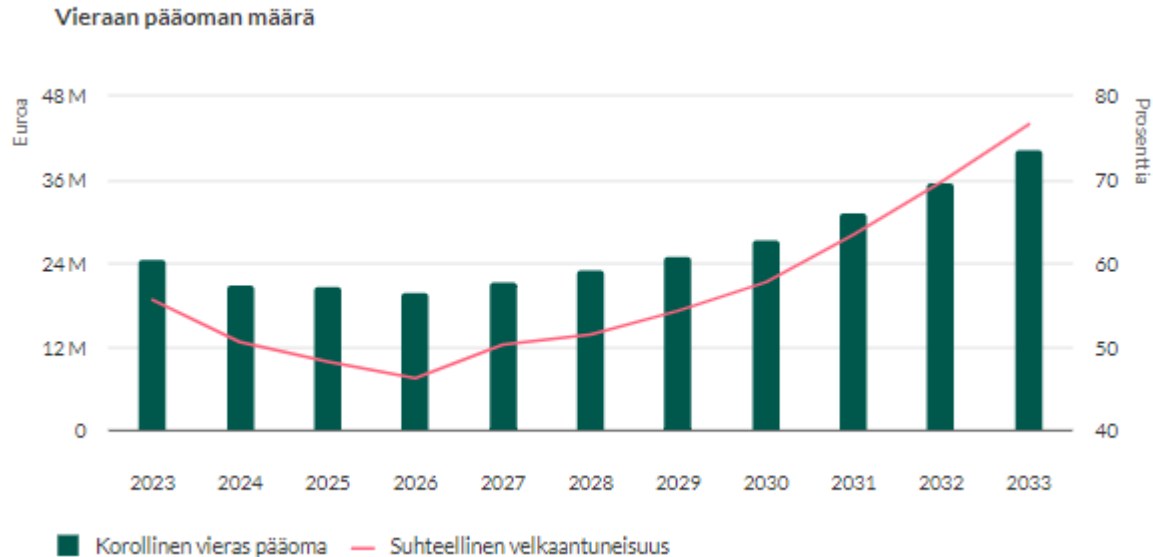
- Vuosikate oli 7,9 milj. euroa vuonna 2023. Ennustejakson lopulla vuosikate on noin 1,2 milj. euroa.
- Perusskenaarion investointimenot ovat yhteensä noin 50 milj. euroa vuosina 2024-2033.
- Vuosikate ei riitä kattamaan nettoinvestointeja ennustekauden aikana. Rahoitustarve on yhteensä 40 milj. euroa 10 vuodessa.
- **Huom, perusskenaario ei sisällä päiväkotij- ja kouluinvestointeja.**

Vuosikatteen ja tilikauden alijäämän kehitys

- Kaupungin talouden ennustetaan olevan alijäämäinen vuodesta 2026 ennustejakson loppuun saakka. Vuonna 2027 sote-kiinteistöjen poistuminen emokaupungin käyttötaloudesta pudottaa tuloksen n. 2 milj. euroa alijäämäiseksi. 2030-luvulla alijäämän suuruus kasvaa vuosittain ollen ennustekauden lopussa -3 milj. euroa.
- Taseen kertynyt ylijäämä (7,8 milj. euroa vuonna 2023) kääntyy alijäämäksi vuonna 2031 ja on vuoden 2032 lopussa noin -6,5 milj. euroa alijäämäinen.
- **Jotta talous saadaan käännettyä paremmalle uralle, suosittelemme sopeutustoimien käynnistämistä jo vuoden 2025 taloussuunnittelussa.**
 - **Asteittainen sopeuttaminen mahdollistaa hallitumman ja kivittomamman toteutuksen.**

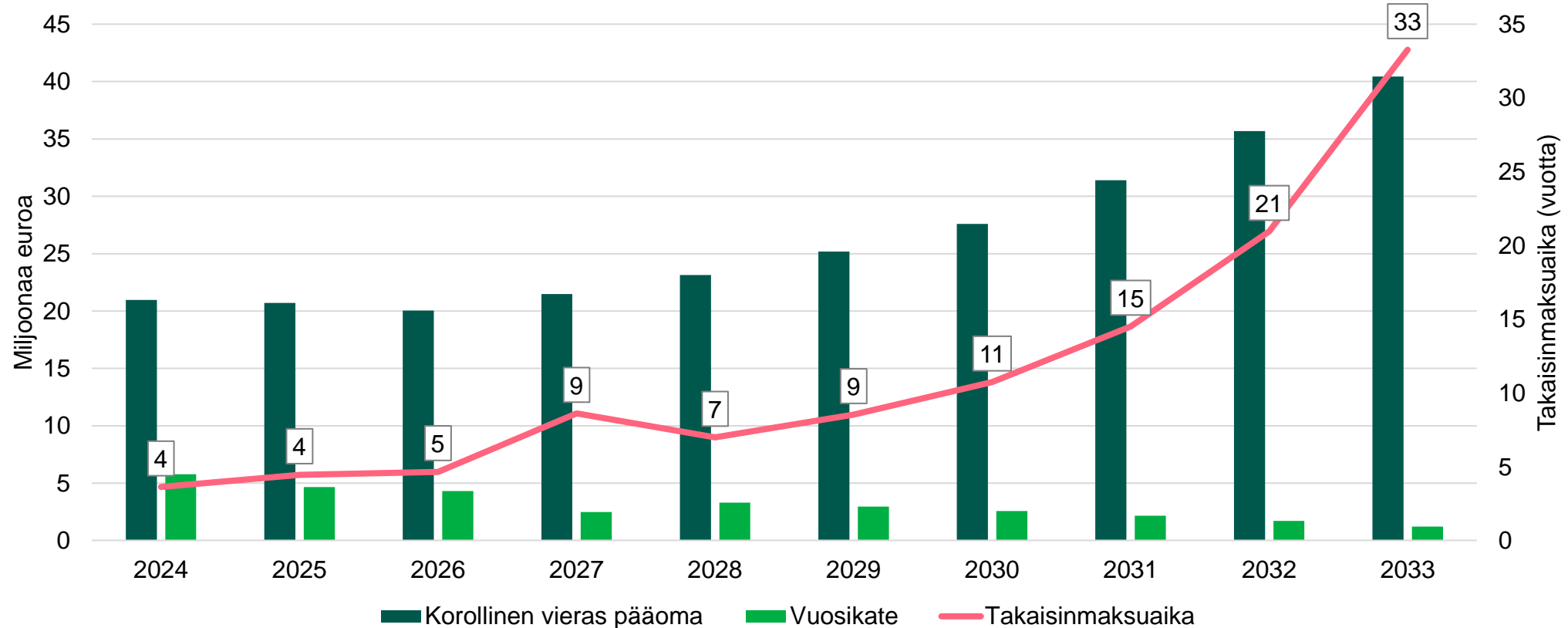
Lainamäärä nousee noin 15 milj. eurolla ennustejaksolla

- Ennustejakson alussa 2023 Loimaan korollisen lainan määrä oli 25 milj. euroa. Huomioitavaa on, että kaupungilla on tämän lisäksi n. 16 milj. euron Leasingvastuut, eli kokonaisvelan määrä oli n. 40 milj. euroa.
- **Lainamäärä nousee ennustejakson loppuun mennessä 25 milj. eurosta noin 40 milj. euroon.**
- **Huom, perusskenaario ei sisällä päiväkotij- ja kouluinvestointeja.**

Lainojen laskennallinen takaisinmaksuaika

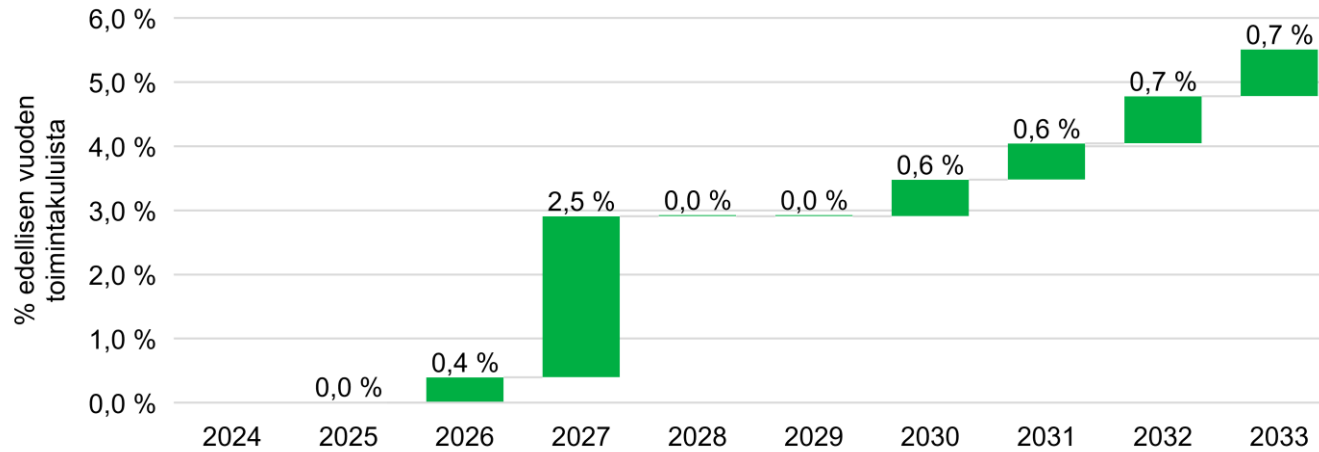
Lainojen laskennallinen takaisinmaksuaika

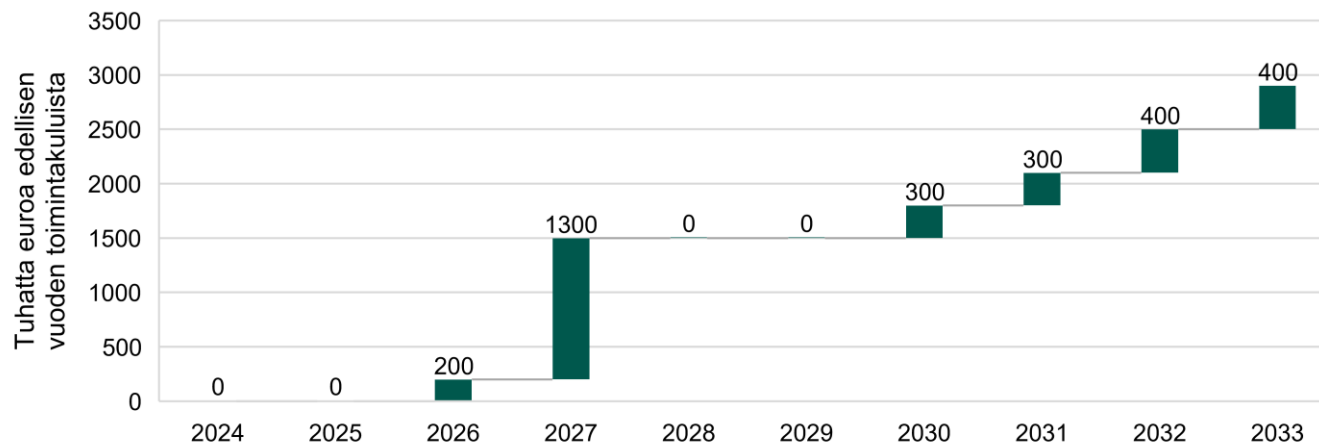
Lainojen laskennallinen takaisinmaksuaika suhteuttaa lainapääoman vuosikatteeseen. Takaisinmaksuaika on kestävällä tasolla tarkastelukauden alkupuolella, mutta **vuodesta 2032 eteenpäin takaisinmaksuaika kohoaa yli 20 vuoteen, eli lainamäärä nousee liian korkeaksi talouden kantokykyyn nähden**. Leasingvastuut on huomioitu vuosikatteessa, jota leasingvuokrat pienentävät. Vuosikatteen tulisi olla yli 2,3 milj. euroa, jotta lainamäärä olisi kestävällä tasolla.

Sopeutustarve perusskenaariossa

Vuosittainen tehostamistarve edellisen vuoden kuluista (%)

Vuosittainen tehostustarve edellisen vuoden kuluista (tuhatta euroa)

- Kuvaajissa on esitetty **tehostamistarve, jolla kaupungin talous olisi tasapainossa ennustekaudella.**

- Lasketulla sopeutustahdilla nousee nollatulokseen/ylijäämäväliseen tulokseen ennustevuosina ja kertynyt ylijäämä tasaantuu nykyiselle 8 milj. euron tasolle.
- Lainamäärän suhde vuosikatteeseen on kestäväällä tasolla koko ennustekauden

- Talouden tasapainon saavuttaminen vaatii kaupungilta noin **4,5 milj. euron vuosikatteen**. Perusskenaariossa vuosikate putoaa 10 vuodessa 1,2 milj. euroon ilman sopeutuksia.

- Keskimääräinen vuosittainen tehostus edelliseen vuoteen nähden on 0,6 %.
- Sopeutustarve nousee n. 3 milj. euroon vuodessa vuonna 2033.

06 Skenaario- tarkastelut

Tarkastellut skenaariot

Investoinnit

- Skenaario 1: Virttaan ja Metsämaan päiväkotien rakentaminen 2026-2027
- Skenaario 2: Päiväkotien rakennus 2026-2027 sekä koulu- ja liikuntapaikkainvestointi kustannusarviolla 5,3 milj. eur vuosina 2028-2029
- Skenaario 3: Päiväkotien rakennus 2026-2027 sekä koulu- ja liikuntapaikkainvestointi kampusmallilla kustannusarviolla 11,4 milj. eur vuosina 2028-2029
- Skenaario 4: Suomalaisten kuntien keskimääräinen investointitaso (750eur/asukas): 11,5 milj. euroa /vuosi

Muut kaupungin talouden skenaariot

- Skenaario 5: Korkotason nousu +1 %-yksikköä
- Skenaario 6: Vuokrataloyhtiön pääomitus
- Skenaario 7: Kunnallisveroprosentin nosto 1 %-yksiköllä

Skenaariot 1-4: Investointitaso

Investointien vaihtoehtoiset skenaariot

Investointiohjelman vaihtoehdot:

Perusskenaario: 2024-2027 investointisuunnitelman mukaan. Lisätty 2 milj. euroa viemäriverkkoinvestoinnille vuosille 2026-2027. Perustaso 5 milj. euroa 2028-2030 ja 6 milj. 2031-2033

Skenaario 1: Virttaan ja Metsämaan päiväkotien rakentaminen 2026-2027: Kustannus yhteensä 7 milj. euroa

Skenaario 2: Päiväkotien rakennus 2026-2027 (6 milj. euroa) sekä koulu- ja liikuntainvestointi kustannusarviolla 5,3 milj. eur (VE1-A) vuosina 2028-2029

Skenaario 3: Päiväkotien rakennus 2026-2027 (6 milj. euroa) sekä koulu- ja liikuntainvestointi kampusmallilla ja kustannusarviolla 11,4 milj. eur (VE2-A) vuosina 2028-2029

Skenaario 4: Suomalaisen kuntien keskimääräinen investointitaso (750eur/asukas): 11,5 milj. euroa

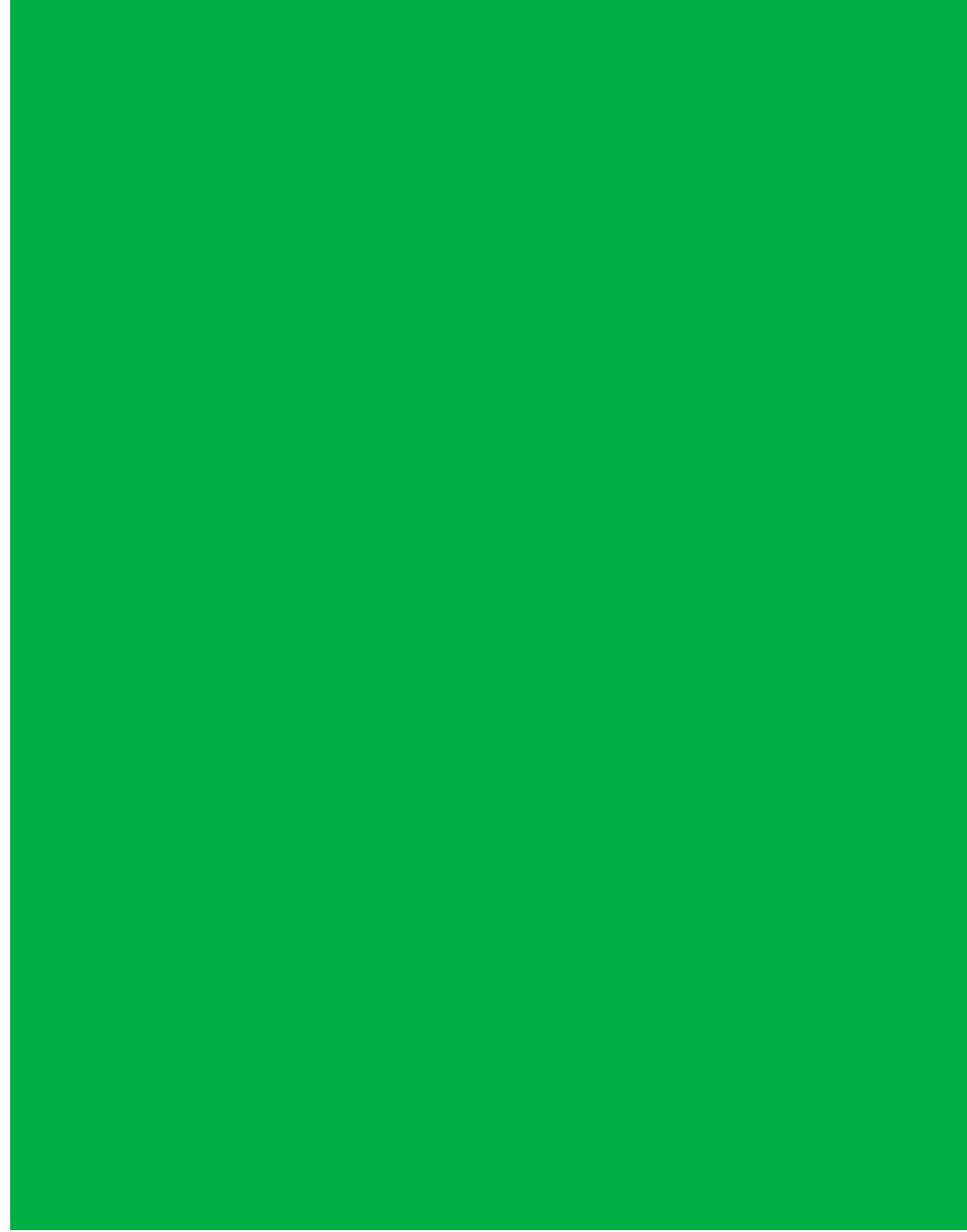
Investoinnit , milj. euroa	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Yhteensä
Perusskenaario	4,32	4,62	3,75	3,95	5,00	5,00	5,00	6,00	6,00	6,00	49,64
S1: Rakennetaan päiväkodit	4,32	4,62	7,25	7,45	5,00	5,00	5,00	6,00	6,00	6,00	56,64
S2: Päiväkodit+koulu/liikuntainvestointi 5,3 milj.	4,32	4,62	7,25	7,45	7,65	7,65	5,00	6,00	6,00	6,00	61,94
S3: Päiväkodit+koulu/liikuntainvestointi 11,4 milj.	4,32	4,62	7,25	7,45	10,70	10,70	5,00	6,00	6,00	6,00	68,04
S4: Kuntien keskimääräinen investointitaso	4,32	11,50	11,50	11,50	11,50	11,50	11,50	11,50	11,50	11,50	107,82

Skenaarioissa 1-3 lisätään vaihtoehtoiset päiväkotij- ja kouluinvestoinnit perusskenaarion perusinvestointitason päälle. Perusinvestointitaso on määritelty yhdessä kaupungin edustajien kanssa ja se sisältää kaupungin infrastruktuuriin ja viemäriverkostoon tehtävät investoinnit.

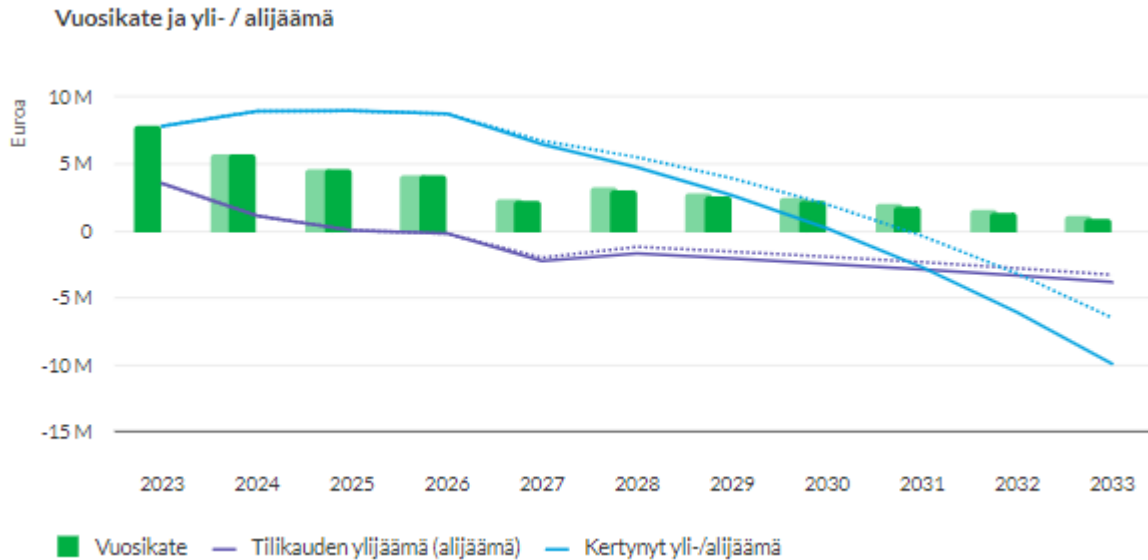
Loimaa on teettänyt koulu- ja liikuntapaikkainvestoinnista esiselvityksen, johon pohjautuvat vaihtoehdot kustantavat 5,3-11,4 milj. euroa.

Skenaarioissa 2 ja 3 on tarkasteltu investointia kustannusten ala- ja ylärajalla.

Skenaario 1: Virttaan ja Metsämaan päiväkotien rakentaminen 2026- 2027

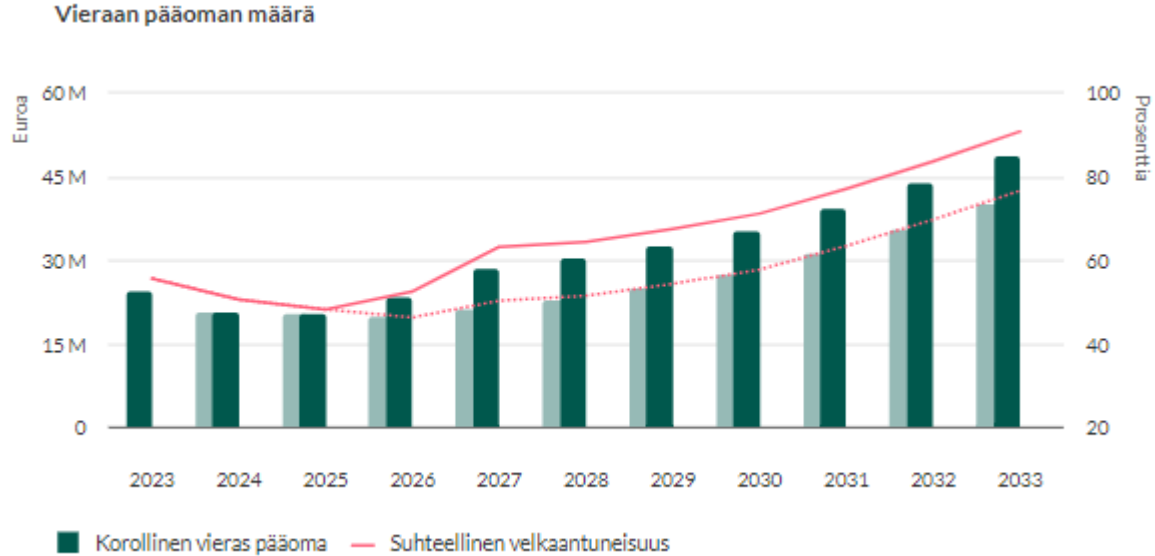
Vuosikatteen ja tilikauden alijäämän kehitys

- Skenaariossa 1 lisätään investointeihin 2 päiväkotia rakennusjaksolla 2026-2027. Kustannus on yhteensä arvioidusti 7 milj. euroa.
- Taseen kertynyt ylijäämä syödään vuonna 2030 eli vuotta perusskenaariota aikaisemmin.
- Vuosikate putoaa 10 vuodessa 0,9 milj. euron tasolle.
- **Kustannusten sopeutustarve on vuonna 2033 yhteensä 3,5 milj. euroa eli n. 500 tuhatta perusskenaariota enemmän.**

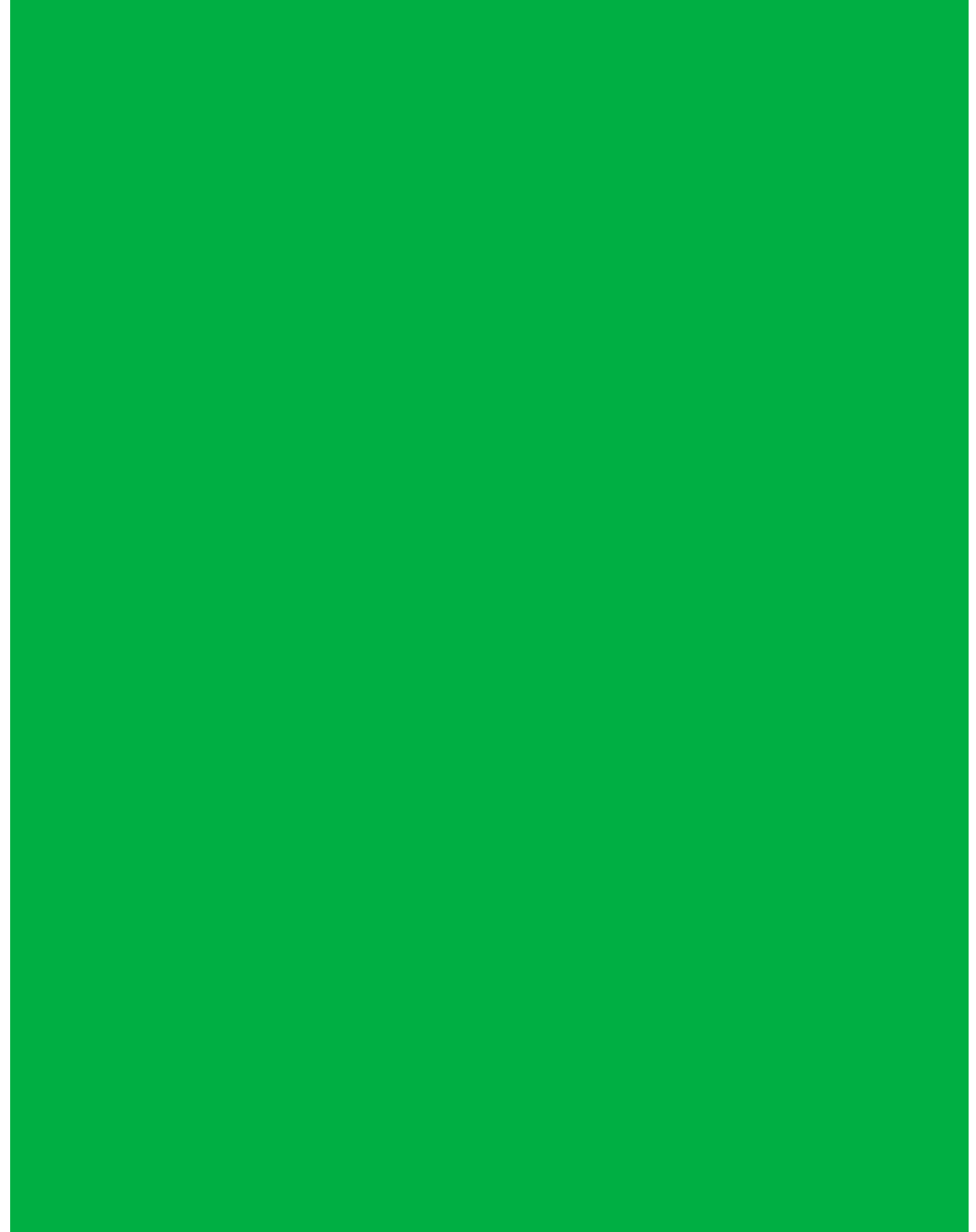
*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

Lainamäärä nousee lähes 50 milj. euroon

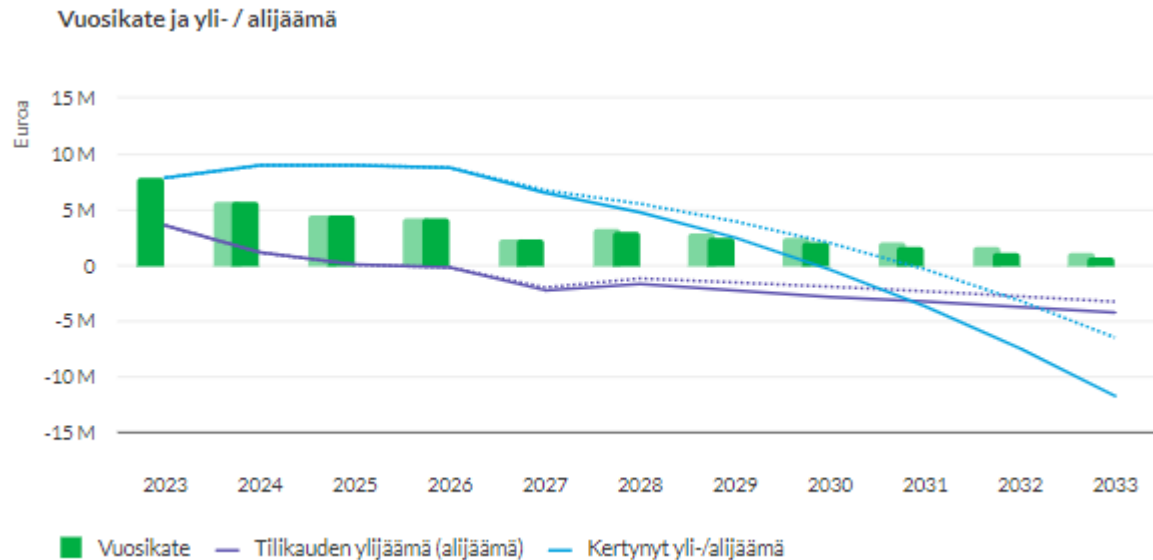

- Loimaan lainamäärä nousee 9 milj. euroa perustilannetta korkeammaksi.
- **Lainamäärän kantokyky vaatisi vähintään 2,5 milj. euron vuosikatetason. Vuosikate putoaa alle tämän tason vuodesta 2027 eteenpäin.**

**Skenaario 2:
Päiväkotien rakennus
2026-2027 sekä
koulu- ja
liikuntapaikka-
investointi
kustannusarviolla 5,3
milj. eur vuosina
2028-2029**

Vuosikatteen ja tilikauden alijäämän kehitys

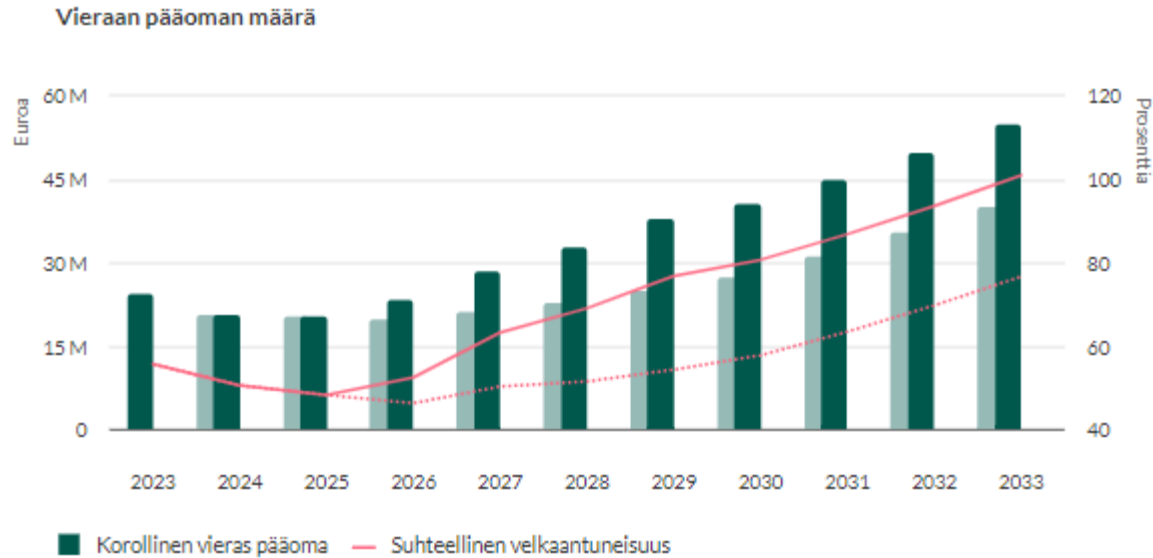

- Skenaariossa 2 lisätään perusskenaarion investointeihin 2 päiväkotia rakennusjaksolla 2026-2027 sekä 5,3 milj. euron koulu- ja liikuntasali-investointi vuosille 2028-2029**. 10 vuoden investointitaso nousee perusskenaarioon nähden 12,3 milj. euroa.
- **Kustannusten sopeutustarve on yhteensä 4 milj. euroa vuodessa eli 1 milj. euroa perusskenaariota enemmän.**

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

**Koulu- ja liikuntahalli-investoinnin kustannusarvio perustuu Loimaan teettämään esiselvitykseen, jonka eri toteutusvaihtoehtojen hintahaarukka on 5,3-11,4 milj. euroa

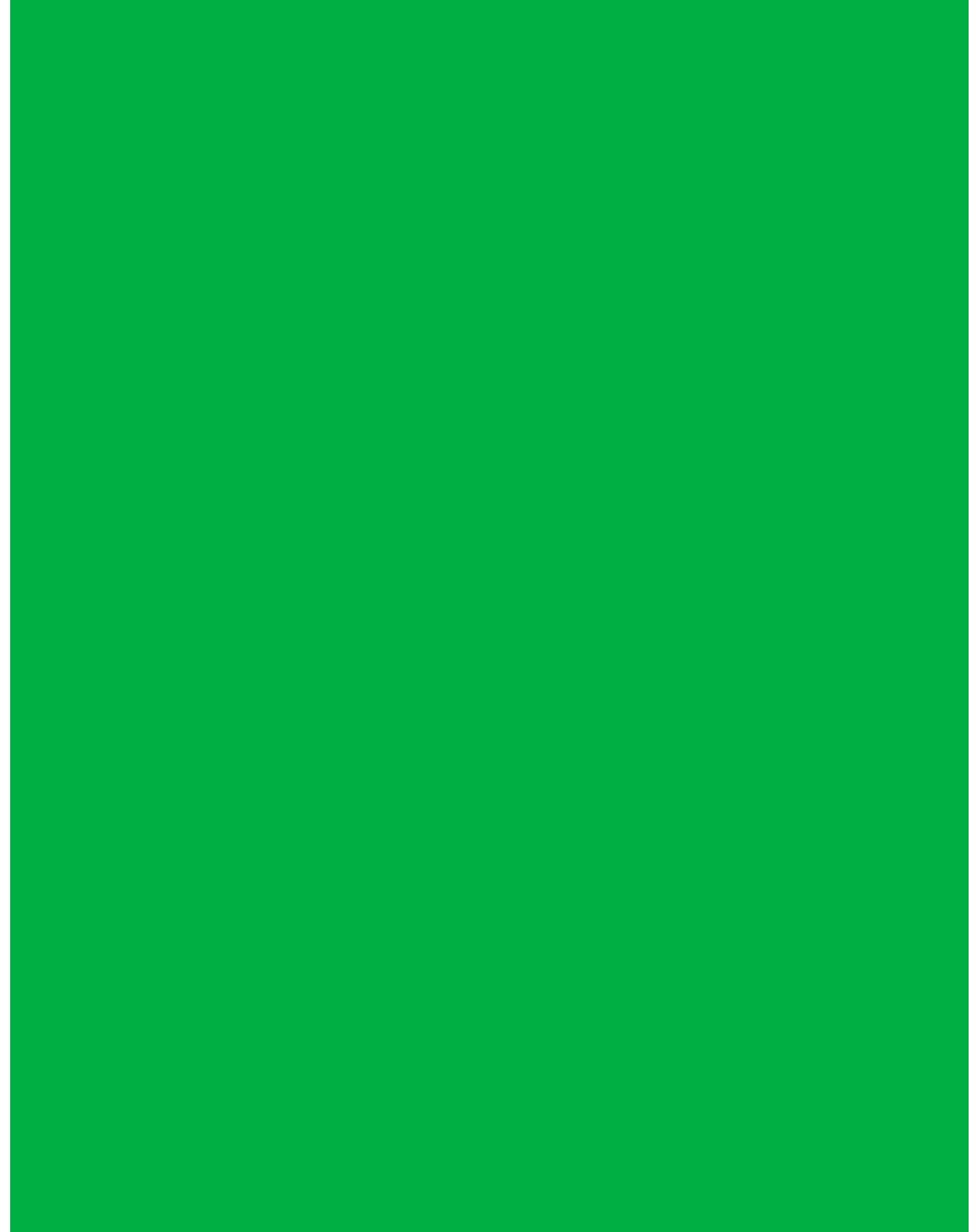
Lainamäärä nousee 55 milj. euroon

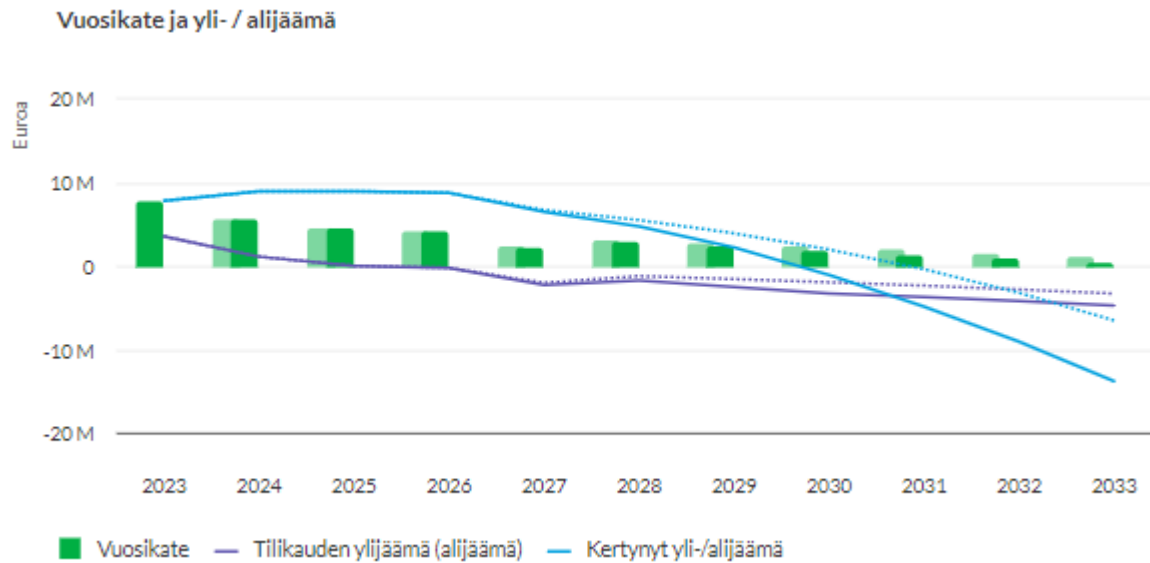
- Lainamäärä nousee 15 milj. euroa perustilannetta korkeammaksi.
- Lainamäärän kantokyky vaatisi vähintään 2,9 milj. euron vuosikatetason. Vuosikate putoaa alle tämän tason vuodesta 2027 eteenpäin.

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

**Skenaario 3:
Päiväkotien rakennus
2026-2027 sekä
koulu- ja
liikuntapaikkainvestoi
nti kampusmallilla
kustannusarviolla
11,4 milj. eur vuosina
2028-2029**

Vuosikatteen ja tilikauden alijäämän kehitys

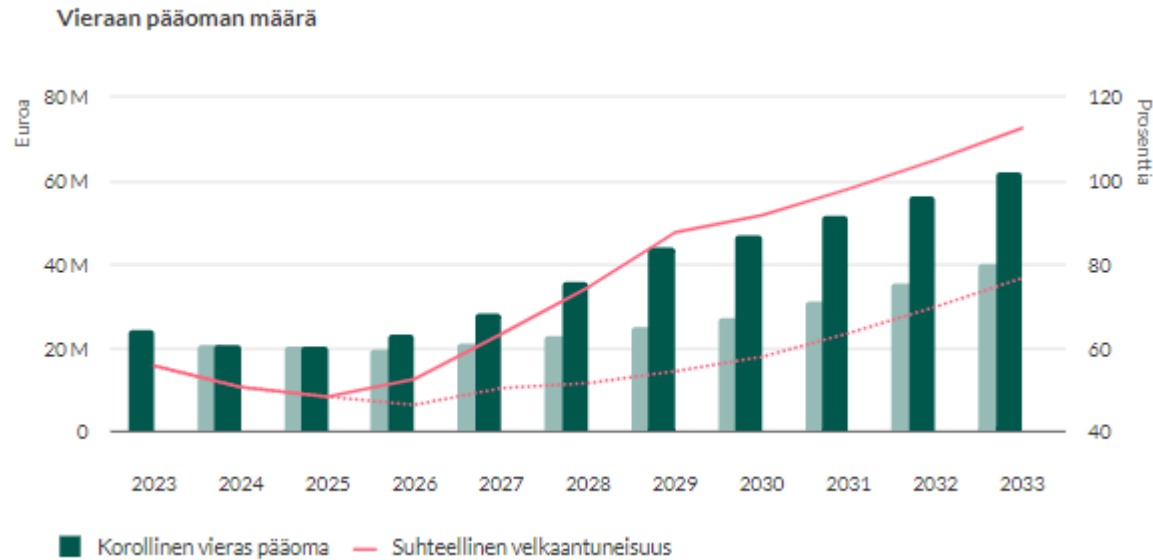

- Skenaariossa 3 lisätään perusskenaarion investointeihin 2 päiväkotia rakennusjaksolla 2026-2027 sekä 11,4 milj. euron koulu- ja liikuntasali-investointi vuosille 2028-2029**. 10 vuoden investointitaso nousee perusskenaarioon nähden 18,4 milj. euroa.
- Tilikaudet putoavat ennustekauden loppuun mennessä yli 4 milj. euroa alijäämäisiksi ja vuosikate putoaa 500 tuhanteen euroon vuonna 2033.
- **Kustannusten sopeutustarve vuosittaisen taloudenpidon tasapainottamiseksi on yhteensä 4,5 milj. euroa vuodessa eli 1,5 milj. euroa perusskenaariota enemmän.**

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

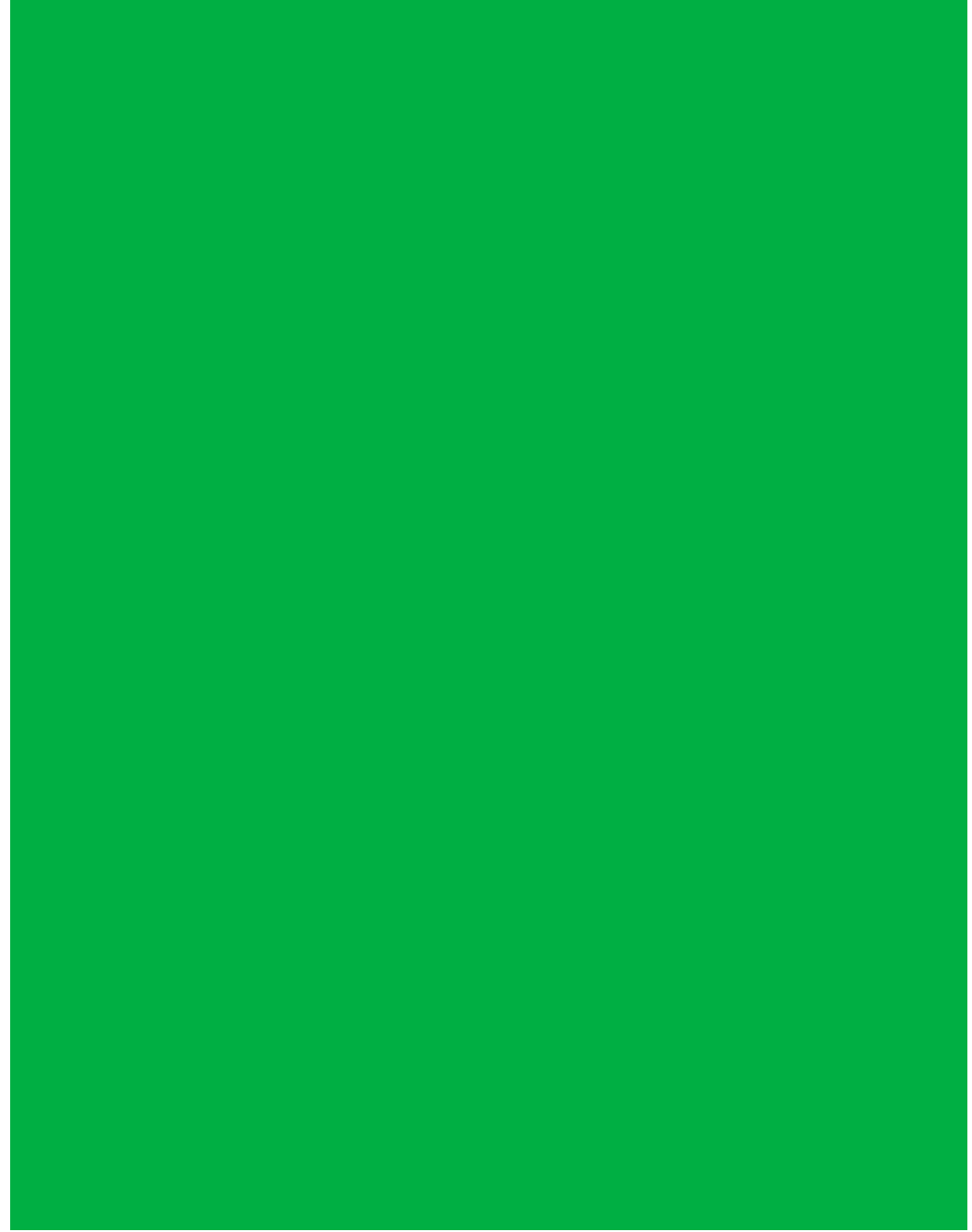
**Koulu- ja liikuntahalli-investoinnin kustannusarvio perustuu Loimaan teettämään esiselvitykseen, jonka eri toteutusvaihtoehtojen hintahaarukka on 5,3-11,4 milj. euroa

Lainamäärä nousee 62 milj. euroon

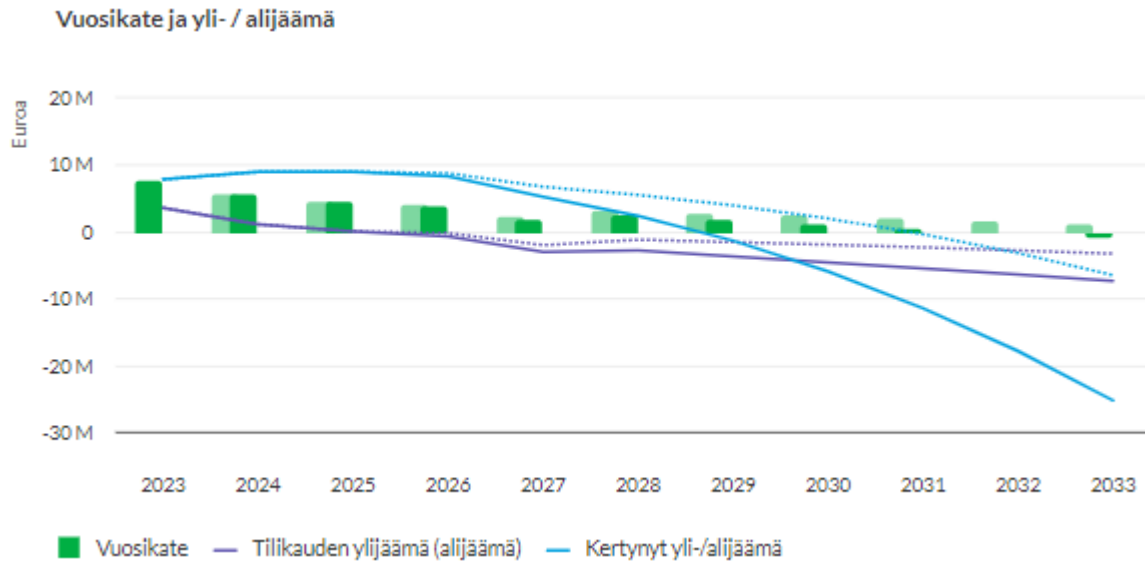

- Lainamäärä nousee 22 milj. euroa perustilannetta korkeammaksi.
- **Lainamäärän kantokyky vaatisi vähintään 3,1 milj. euron vuosikatetason. Vuosikate putoaa alle tämän tason vuodesta 2027 eteenpäin.**

**Skenaario 4:
Suomalaisten kuntien
keskimääräinen
investointitaso
(750eur/asukas): 11,5
milj. euroa /vuosi**

Vuosikatteen ja tilikauden alijäämän kehitys

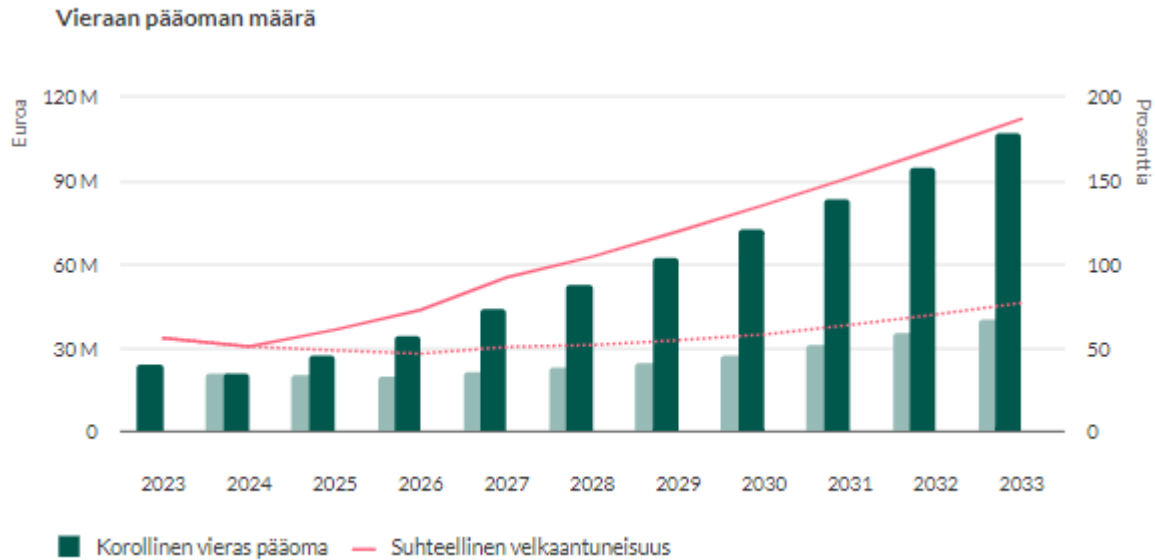

- Suomalaisten kuntien talousarvio ja -suunnitelmavuosien (2024-2026) investointitaso on keskimäärin 940 euroa asukasta kohden**. Keskimääräinen investointitaso on pysynyt myös viimeiset 3 toteumavuotta suurin piirtein samalla tasolla.
- Jos Loimaa investoisi vuosittain 80 %:sti Suomen keskimääräisen investointitason verran, tarkoittaisi se vuoden 2022 asukasmäärällä n. 11,5 milj. euroa. Perusskenaarion talouden kantokykyyn perustuva investointitaso (4-6 milj. euroa vuodessa) on koko maan mittakaavassa alhainen.
- 11,5 milj. euron investointitasovuodesta 2025 eteenpäin pudottaa jo vuosikatteen negatiiviseksi vuodesta 2031 eteenpäin.
- **Kustannusten sopeutustarve vuosittaisen taloudenpidon tasapainottamiseksi on yhteensä 7,5 milj. euroa vuodessa eli yli 4 milj. euroa perusskenaariota enemmän.**

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

**Lähde: <https://www.tutkihallintoa.fi/kunnat/kuntien-ja-kuntayhtymien-talous/kunnan-ja-kuntayhtymän-talousarvio-ja-suunnitelma/>

Lainamäärä nousee 105 milj. euroon

- Lainamäärä nousee 105 milj. euroon eli yli puolet perustilannetta korkeammaksi.
- **Lainamäärän kantokyky vaatisi vähintään 5,3 milj. euron vuosikatetason. Vuosikate putoaa alle tämän tason vuodesta 2025 eteenpäin.**

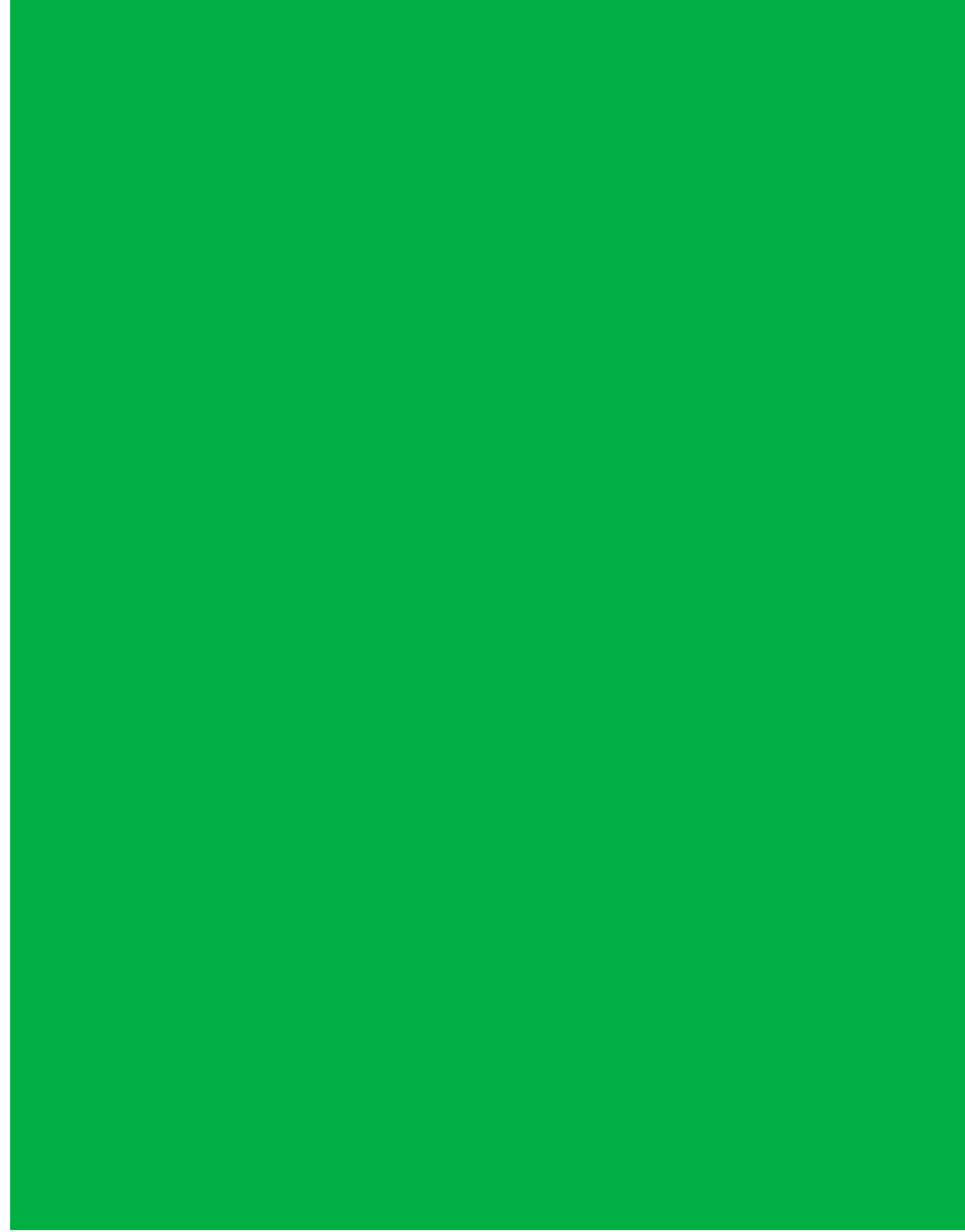
*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

Skenaariot 5-7

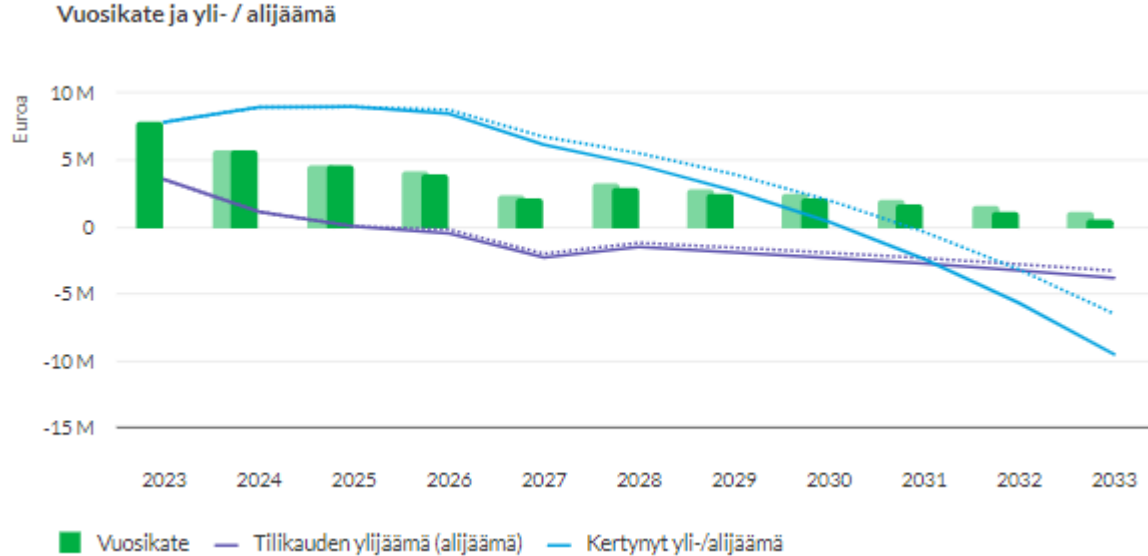
Skenaarioissa on verrattu korkotason nousun, vuokratyhtiön pääomituksen ja kunnallisveroprosentin noston taloudellisia vaikutuksia verrattuna perusskenaarioon.

Investointitaso vastaa perusinvestointitasoa ilman päiväkotija kouluinvestointeja

Skenaario 5: Korkotason nousu +1 %- yksikköä

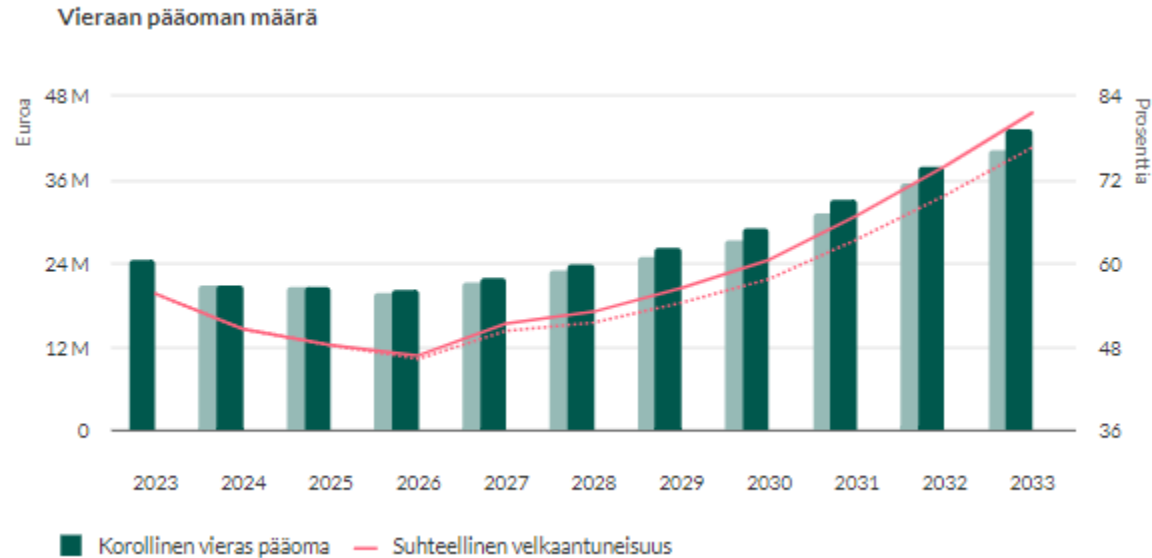
Vuosikatteen ja tilikauden alijäämän kehitys

- Lisärahoitustarve vaikuttaa merkittävästi Loimaan rahoituskulujen kehitykseen 10 vuoden aikajänteellä.
- Skenaariossa on tutkittu 1 %-yksikön keskkoron nousua vuodesta 2026 eteenpäin.
 - Muutaman seuraavan vuoden ajan kaupungin keskkorkoa madaltavat ja suojaavat nykyiset lainat, joissa on edullisia 0-1 %lukittuja korkosidoksia.
- 1 %-yksikön korkotason nousu tähänhetkiseen keskkorkoennusteeseen nähden tarkoittaa ennustekauden loppupäässä n. 4 % keskkorkoa ja Loimaan lainamäärällä n. 300-500 tuhannen euron kasvua vuosittaisiin korkokustannuksiin perusskenaarioon verrattuna.
- **Kustannusten sopeutustarve vuosittaisen taloudenpidon tasapainottamiseksi on 3,8 milj. euroa vuodessa eli 0,8 milj. euroa perusskenaariota enemmän.**

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

Lainamäärä nousee 43 milj. euroon

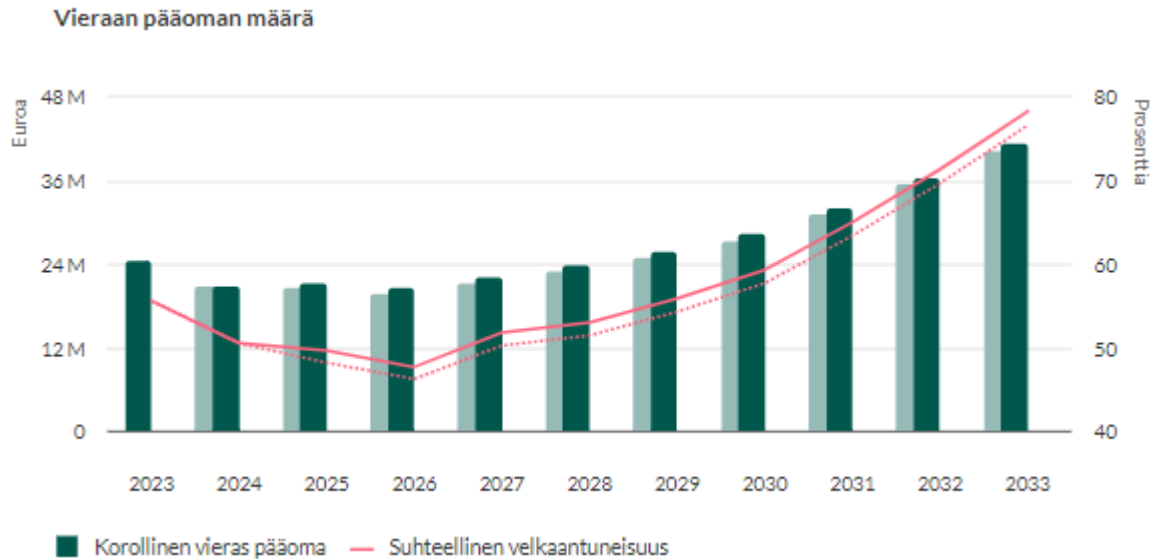

- Lainamäärä nousee 10 vuodessa 43 milj. euroon eli 3 milj. euroa perustilannetta korkeammaksi.

Skenaario 6: Vuokrataloyhtiön pääomitus

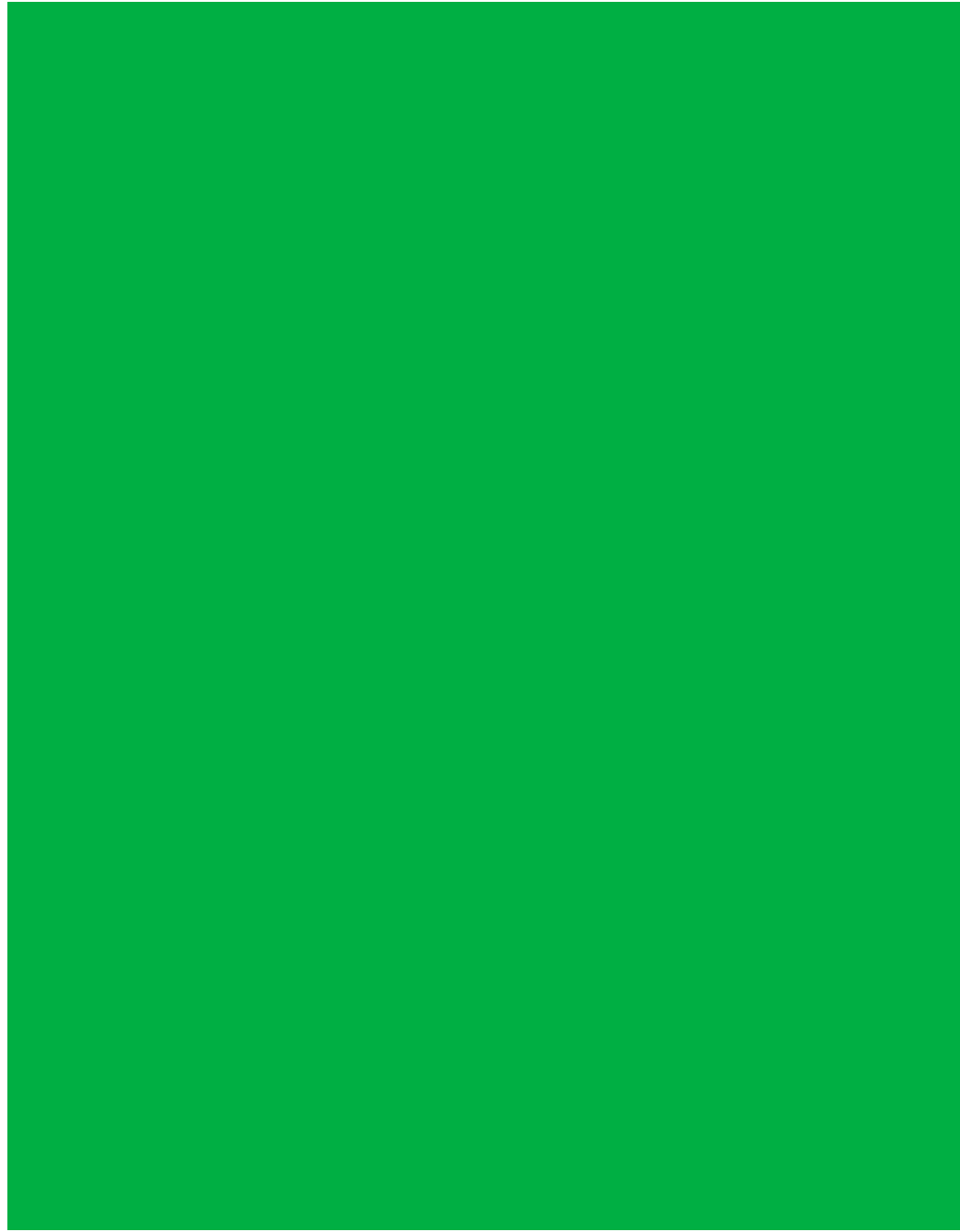
Kaupunki tarvitsee lainaa pääomittaakseen vuokrataloyhtiötä

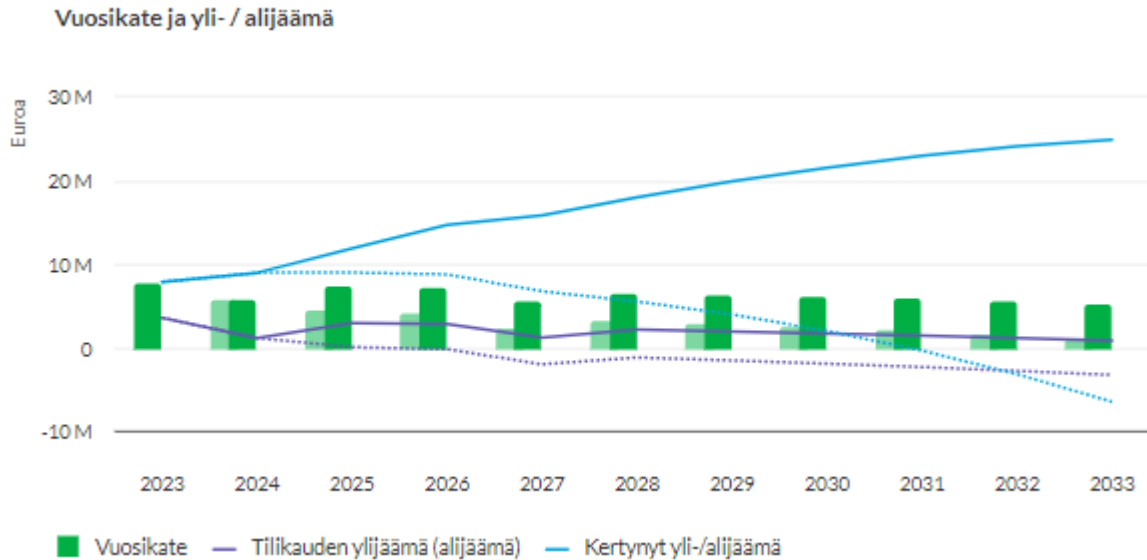
- Loimaan kaupungin tytäryhtiöistä KOY Loimaan vuokratalot suunnittelee uuden rivitalon rakentamista ja tarvitsee mahdollisesti pääomitusta kaupungilta lähivuosina. Arvio rahoitustarpeesta on n. 800 tuhatta euroa.
- **Jos kaupunki pääomittaa vuokrataloyhtiötä 800 tuhannella eurolla vuonna 2025, tarvitsee sen nostaa lainaa pääomitusta varten. Lisälainanotto nostaa kaupungin 10 vuoden lainamäärää n. 1,2 milj. euroa perusskenaarioon nähden.**

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

Skenaario 7: Kunnallisvero- prosentin nosto 1 %-yksiköllä

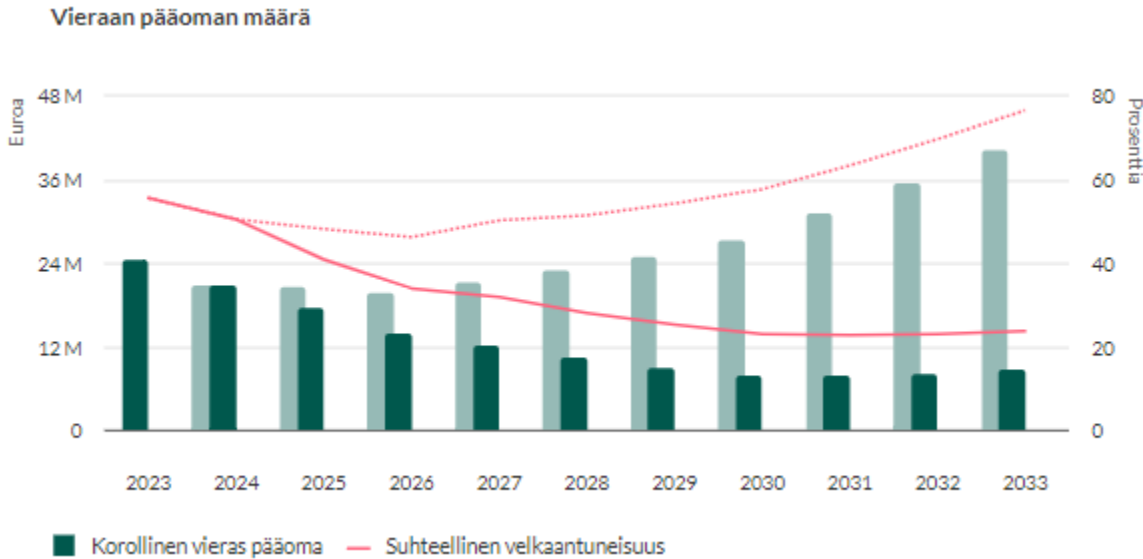
Vuosikatteen ja tilikauden alijäämän kehitys

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

- Skenaariossa 7 nostetaan kunnallisveroa 1 %-yksikön verran vuonna 2025. Positiivinen vuosikatevaikutus on n. 3-3,5 milj. euroa vuodessa. Lisäksi vuosikatteen vahvistus vähentää lainatarvetta ja korkokuluja.
- Tilikaudet ovat ylijäämäisiä koko ennustejakson, n. 0,7 milj. euron tasolla 10 vuoden periodin loppupäässä.
- Skenaariossa 7 investoidaan perusskenaarion mukaisella tasolla. **1 %-yksikön veronkorotus mahdollistaa myös skenaarioiden 1-3 mukaiset päiväkotij- ja kouluinvestoinnit siten, että lainamäärä pysyy kestävällä tasolla ja tilikausien kertymä pysyy ylijäämäisenä.**
- Jos Loimaa investoisi keskimääräisen kunnan tavoin 11,5 milj. euroa vuodessa (kuten skenaariossa 4), putoavat tilikaudet ennustejakson aikana alijäämäisiksi, vaikka veroja korotettaisiin.

Lainamäärä putoaa 10 milj. euroon

- Lainamäärä laskee 30 milj. euroa perustilannetta matalammaksi verotulojen vahvistaessa vuosikatetta ja investointien tulorahoitusta.
- **Lainamäärä pysyy koko 10 vuoden ennustejakson vuosikatteeseen nähden kestävällä tasolla.**

*Vaaleampi väri ja katkoviiva kuvaavat perusskenaariota

07 Liitteet

Liite 1 – Kaupungin tuloslaskelma (perusskenaarion ennuste)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Myyntituotot	4786	5412	5976	6586	6718	6852	6989	7129	7271	7417	7565
Maksutuotot	1080	1024	1044	1044	1065	1086	1108	1130	1153	1176	1199
Tuet ja avustukset	1901	1238	1238	1238	1263	1288	1314	1340	1367	1394	1422
Muut toimintatuotot	3627	3814	3822	3530	800	816	832	849	866	883	901
Toimintatuotot	11394	11488	12080	12398	9845	10042	10243	10448	10657	10870	11087
Palkat ja palkkiot	-19879	-20758	-22424	-23126	-23589	-24060	-24541	-25032	-25533	-26044	-26565
Henkilösivukulut	-4884	-4998	-5147	-5302	-5408	-5516	-5627	-5739	-5854	-5971	-6090
Palvelujen ostot	-12587	-12222	-12492	-12747	-13002	-13262	-13527	-13798	-14074	-14355	-14642
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5733	-5502	-5609	-5727	-5842	-5958	-6078	-6199	-6323	-6450	-6579
Avustukset	-2059	-2139	-3439	-3439	-3508	-3578	-3649	-3722	-3797	-3873	-3950
Muut toimintakulut	-1847	-1705	-1516	-1520	-630	-643	-655	-669	-682	-696	-709
Toimintakulut	-46989	-47324	-50627	-51861	-51978	-53017	-54078	-55159	-56262	-57388	-58535
Toimintakate	-35595	-35836	-38547	-39463	-42132	-42975	-43835	-44711	-45606	-46518	-47448
Kunnallisveroprosentti	8,36	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4
Kunnan tulovero	25117	24503	24336	24823	25319	25572	25828	26086	26347	26611	26877
Kiinteistövero	4434	4764	4890	4988	5088	5189	5293	5399	5507	5617	5729
Osuus yhteisöveron tuotosta	4047	3224	3311	3377	3445	3514	3584	3656	3729	3803	3879
Verotulot	33598	32491	32537	33188	33851	34275	34705	35141	35583	36031	36486
Valtionosuudet	10288	9571	11024	10955	11174	12517	12642	12769	12896	13025	13155
Korkotuotot	12	12	12	12	11	11	11	11	11	10	10
Muut rahoitustuotot	253	217	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Korkokulut	-623	-664	-564	-578	-599	-707	-762	-829	-908	-1034	-1175
Muut rahoituskulut	-10	-10	-10	-11	-11	-11	-11	-11	-12	-12	-12
Rahoitustuotot ja -kulut	-368	-445	-363	-377	-399	-507	-562	-629	-709	-836	-977
Vuosikate	7923	5781	4652	4302	2494	3311	2951	2569	2164	1703	1216
Suunnitelman mukaiset poistot	-4428	-4448	-4408	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580
Arvonalentumiset	0	-275	-275	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4428	-4723	-4683	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580	-4580
Tilikauden tulos	3495	1058	-31	-278	-2086	-1269	-1629	-2011	-2416	-2877	-3364
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	52	56	55	54	54	54	54	54	54	54	54
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3547	1114	24	-224	-2032	-1215	-1575	-1957	-2362	-2823	-3310

Liite 2 – Kaupungin rahoituslaskelma (perusskenaarion ennuste)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Vuosikate	7923	5781	4652	4302	2494	3311	2951	2569	2164	1703	1216
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-61	-120	-100	-100	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	7862	5661	4552	4202	2494	3311	2951	2569	2164	1703	1216
Investointimenot	-5210	-4224	-4520	-3750	-3950	-5000	-5000	-5000	-6000	-6000	-6000
Aineettomat hyödykkeet		-338	-362	-300	-316	-400	-400	-400	-480	-480	-480
Maa- ja vesialueet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rakennukset		-2112	-2260	-1875	-1975	-2500	-2500	-2500	-3000	-3000	-3000
Kiinteät rakenteet ja laitteet		-1056	-1130	-937	-987	-1250	-1250	-1250	-1500	-1500	-1500
Koneet ja kalusto		-634	-678	-562	-592	-750	-750	-750	-900	-900	-900
Muut aineelliset hyödykkeet		-84	-90	-75	-79	-100	-100	-100	-120	-120	-120
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointihyödykkeiden luovutustulot	95	120	200	200	0	0	0	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maa- ja vesialueet		60	100	100	0	0	0	0	0	0	0
Rakennukset		60	100	100	0	0	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-5115	-4104	-4320	-3550	-3950	-5000	-5000	-5000	-6000	-6000	-6000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2747	1557	232	652	-1456	-1689	-2049	-2431	-3836	-4297	-4784
Antolainasaamisten lisäykset	-138	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20
Antolainasaamisten vähennykset	92	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Antolainoituksen muutokset	-46	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4872	-5000	-3668	-3668	-3668	-2104	-1100	-400	-400	-400	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2000	-4168	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-6872	-9168	-3668	-3668	-3668	-2104	-1100	-400	-400	-400	0
Maksuvalmiuslainan lisäys	0	5495	3416	2996	5104	3773	3129	2811	4216	4677	4764
Maksuvalmiuslainan vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos	3983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-5166	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1189	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-8188	-3653	-232	-652	1456	1689	2049	2431	3836	4297	4784
Rahavarat 31.12.	3096	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
Rahavarat 1.1.	8535	3096	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

Laskelmassa on käytetty minimikassatasoa 1 milj. euroa. Loimaan kaupungilla on käytössä 10 milj. euron Kuntayritystodistuslimiitti maksuvalmiuden hallintaan.

Liite 3 – Kaupungin tase (perusskenaarion ennuste)

VASTAAVAA	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Aineettomat hyödykkeet	378	360	369	303	252	286	319	353	467	580	694
Maa- ja vesialueet	9662	9662	9612	9562	9562	9562	9562	9562	9562	9562	9562
Rakennukset	34019	33632	33363	32898	32583	32793	33003	33213	33923	34633	35343
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17087	17031	17059	16852	16694	16799	16904	17009	17364	17719	18074
Koneet ja kalusto	690	656	673	549	454	517	580	643	856	1069	1282
Muut aineelliset hyödykkeet	163	159	161	144	132	140	148	157	185	214	242
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2898	2898	2898	2898	2898	2898	2898	2898	2898	2898	2898
Aineelliset hyödykkeet	64519	64038	63766	62902	62323	62709	63096	63482	64788	66095	67401
Osakkeet ja osuudet (pysyvässä vastaavissa)	4313	4313	4313	4313	4313	4313	4313	4313	4313	4313	4313
Joukkovelkakirjasaamiset (pysyvässä vastaavissa)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut lainasaamiset (pysyvässä vastaavissa)	922	902	882	862	842	822	802	782	762	742	722
Muut saamiset (pysyvässä vastaavissa)	227	227	227	227	227	227	227	227	227	227	227
Sijoitukset	5462	5442	5422	5402	5382	5362	5342	5322	5302	5282	5262
Pysyvät vastaavat	70359	69840	69557	68607	67957	68357	68757	69157	70557	71957	73357
Toimeksiantojen varat	308	308	308	308	308	308	308	308	308	308	308
Vaihto-omaisuus	201	201	201	201	201	201	201	201	201	201	201
Saamiset	2135	2135	2135	2135	2135	2135	2135	2135	2135	2135	2135
Rahoitusarvopaperit	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51
Rahat ja pankkisaamiset	3045	949	949	949	949	949	949	949	949	949	949
Vaihtuvat vastaavat	5432	3336	3336	3336	3336	3336	3336	3336	3336	3336	3336
Vastaavaa yhteensä	76099	73484	73201	72251	71601	72001	72401	72801	74201	75601	77001
VASTATTAVAA											
Peruspääoma	35726	35726	35726	35726	35726	35726	35726	35726	35726	35726	35726
Arvonkorotusrahoisto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	4287	7834	8948	8972	8748	6717	5501	3926	1969	-393	-3216
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3547	1114	24	-224	-2032	-1215	-1575	-1957	-2362	-2823	-3310
Oma pääoma	43560	44674	44698	44474	42443	41227	39652	37695	35333	32510	29199
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	768	712	657	603	549	495	441	387	333	279	225
Toimeksiantojen pääomat	690	690	690	690	690	690	690	690	690	690	690
Pitkäaikaiset lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15407	10407	6739	3071	-597	-2701	-3801	-4201	-4601	-5001	-5001
Mallinnetut uudet lainat	0	5495	8911	11907	17010	20784	23913	26724	30940	35617	40382
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
Pitkäaikainen vieras pääoma	15471	15966	15714	15042	16477	18147	20176	22587	26403	30680	35445
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000
Lyhytaikaiset lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4168	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset saadut ennakot	364	364	364	364	364	364	364	364	364	364	364
Lyhytaikaiset ostovelat	2256	2256	2256	2256	2256	2256	2256	2256	2256	2256	2256
Lyhytaikaiset siirtovelat	3387	3387	3387	3387	3387	3387	3387	3387	3387	3387	3387
Liittymismaksut ja muut lyhytaikaiset velat	435	435	435	435	435	435	435	435	435	435	435
Lyhytaikainen vieraspääoma	15610	11442	11442	11442	11442	11442	11442	11442	11442	11442	11442
Vieras pääoma	31081	27408	27156	26484	27919	29589	31618	34029	37845	42122	46887
Vastattavaa yhteensä	76099	73484	73201	72251	71601	72001	72401	72801	74201	75601	77001

Vastuuvapauslauseke

Kuten normaalisti toimeksiantoja hoitaessaan / laskelmia tehdessään, Inspira on luottanut käyttämänsä Toimeksiantajalta, Toimeksiantajan osoittamalta taholta ja julkisista lähteistä saamansa tiedon oikeellisuuteen ja täydellisyyteen, eikä ole vastuussa minkään julkisesti tiedossa olevien tai sille annettujen tietojen itsenäisestä tarkastamisesta, eikä ole tietoja itsenäisesti tarkastanut. Inspira on toimeksiantoa ja taloudellista mallinnusta varten olettanut ja luottanut siihen, että kaikki kyseessä olevat tiedot ovat paikkansa pitäviä ja riittäviä. Inspira ei ole myöskään suorittanut minkään omaisuuserän tai varojen fyysistä tarkastusta, eikä ole hankkinut tai saanut muulta taholta käyttöönsä mitään riippumatonta arviota mistään Kohteen omaisuuserästä, varoista tai vastuista.

Antamamme raportti ja laskelmat perustuvat raportin päivämääränä vallitsevaan markkinatilanteeseen, taloudellisiin, rahoituskellisiin ja muihin olosuhteisiin sekä Inspiralle raportin päivämäärään mennessä toimitettuihin tietoihin. Muutokset edellä mainituissa tiedoissa, olosuhteissa tai materiaalissa edellyttävät uudelleen arvostamista ja voisivat johtaa raportin ja laskelmien olennaisiin muutoksiin. Inspira ei ole edellä mainittuja tietoja, olosuhteita tai materiaaleja koskevien muutosten johdosta velvollinen päivittämään tai muuttamaan raporttia ja laskelmia.

Raportti sekä laskelmat ja niiden tulokset sekä näiden perusteella tehdyt johtopäätökset ovat riippuvaisia käytetyistä oletuksista. Kun käytetyt oletukset liittyvät muun muassa oletuksiin tulevaisuuden kehityksestä, Inspira ei voi taata raportin ja laskelmien oikeellisuutta eikä Inspira vastaa raportissa esitettyjen tietojen tai arvioiden oikeellisuudesta tai pitävyydestä. Mahdollisten järjestelyiden toteuttaminen perustuu kaikilta osin Toimeksiantajan omaan perusteltuun päätöksentekoon eikä Inspira ota vastuuta järjestelyn toteuttamisesta tai muustakaan päätöksenteosta.

Tätä raporttia ei saa muuttaa tai luovuttaa taikka käyttää mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin, mitä toimeksiantosopimuksessa osapuolten välillä on sovittu. Muuttamista, luovuttamista tai käyttämistä koskevan rajoituksen rikkominen johtaa Inspiran vapautumiseen kaikista raportista johtuvista tai siihen liittyvistä vastuista.

Inspiran vastuu on rajattu siten kuin Toimeksiantajan kanssa on sovittu. Inspira ei hyväksy vastuuta raportista suhteessa muihin tahoihin kuin Toimeksiantajaan eikä Inspira ole vastuussa vahingoista, jotka aiheutuvat siitä, että kolmas osapuoli saa tiedon raportista, käyttää sitä tai luottaa siihen.